

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinobazár
épületAz előfizetési pénzek és hir-
detések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással,
díjzabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felölös szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Bemunkatársak:

JANOSITS KÁROLY.

KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., felévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

Az új közuti törvény és a községi közlekedési (viczinális) közutak.

Még nem törvény, nem is a törvényhozás előtti fekvő törvényjavaslat, csupán csak előkészítő munkálatai fekszenek előttünk a leendő törvénynek, de ezek olyan érdekesek és értékesek, hogy a közérdek szempontjából a fenti cím alatt már most foglalkozunk a tervbe vett közuti törvény-reformmal.

Kossuth Eerenz kereskedelmi miniszter 93767/1906 szám alatt a vármegyékhez rendeletet bocsátott ki, melyben felemlíti, hogy a közutakról és vámokról szóló 1890 évi törvény több rendelkezése a községközlekedési (viczinális) közutakra vonatkozó rész, az utahálózatnak és érdekeltységnek megállapítását, az utépitő és fenntartó erőforrások kijelölését s a községi közmunka értékesítését illetően, nehézkes, hézagoss és az adott viszonyokkal, szükségletekkel nem számol kellőleg. Ennélfogva az új közuti törvénynek új alapokon leendő megalkotására az előmunkálatokat elrendelte.

Ezen előmunkálatok alapján az ország összes közutjainak építési és

fenntartási ügyeit egységes program szerint rendezik, a törvényhatósági utalapotok terhein ott, ahol szükség mutatkozik, segítenek s az eddigi községi közlekedési utak helyébe járási közutakat terveznek úgy, hogy lehetőleg minden község a vasút állomáshoz, közgazdasági, kulturális és közigazgatási góczpontjaihoz a legközelebbi közutal kapcsolatra lépve juthasson el. Ezen járási utak kiépítése 15 év alatt történnék.

Ennek természetes előfeltétele, hogy az ország közuti hálózata az egész országra egységes alapon rendeztessék, melynek keresztülvitelére bőséges adatok szükségesek. Ezen adatok gyűjtésével a miniszter a közuti kerületi felügyelőket bízta meg, kik ez év február és március havában beutazzák a kerületükhöz tartozó vármegyét a vármegye alispánjának vagy helyettesének kíséretében s ez alkalommal jegyzékbe foglalják, hogy melyik közut, melyik osztályba lenne sorozandó es különösen, mint leendő járási közut, kiépítendő.

Igen érdekesek az új közuti törvény javaslatot előkészítő bizottságnak a rendezésre, vagyis a *közutak osztályozására és fenntartására* vonatkozó javaslatai. Ezek szerint: az ország összes utjai *négy* osztályba soroztat-

nak: *állami, törvényhatósági, járási és községi* osztályokba. Minden egyéb egyesületi, társasági, vagy más közutak azon közut tartozékai, melyből kiágaznak. A már létező állami utakon felül 15—18 év alatt az országban még mintegy 3400—4400 kilométer összhossznyi kiépítendő állami ut terveztetik, melyből vármegyénkre is esik egy rész s ezzel a törvényhatósági utalapon is könnyítve lesz. De ott is, hol a már kiépített törvényhatósági utak egyes szakaszai az év egyes szakaszaiban a nagy teherforgalmat nem bírják és rekonstruálandók, a segélyre szoruló törvényhatósági utalapotokat szintén segélyezné az állam.

A törvényhatósági utadó országsszerte 10 százalékban állapították meg; ennél többet 12 százalékig csak azon törvényhatóságok vehetnének ki, melyek a *járási utak* segélyezését felvétel nélkül nem tehetik.

A *járási utakra*, vagyis ezek kiépítésére és fenntartására a községi közmunkák és közmunka váltságdíjak 75 százaléka, valamint állami és törvényhatósági segélyek fordítatnának; e két utóbbi segély azonban az *összszükséglet* egyharmadánál nagyobb nem lehet. A községi közutakra a községi közmunkának és közmunkaváltságnak 25 százaléka marad.

TÁRCZA.

A tuberkulózis.

A budapesti Uránia-színház, a budapesti Erzsébet-színház és a düsseldorfi Liesegang cég 115. diapositiv-vetített képével illusztrált felolvasás céljára írta és a szekszárdi múzeumban 1907. január 6-án felolvasta:

Dr. Kramolin Gyula.

I.

Hölgyeim és Uraim!

Egy sápadt, kiaszott arcú rém lebeg hazánk dolgos népe felett. Sötét szárnyain sűrűn lecsap az életvidor tömegek közé s a kit megérint göresös köhögésének rothasztó lehelete, az elsorvadva dől ki a munka, az élet, *kedves hozzátartozóinak* sorából! De kegyetlensége immár nem arathat zavartalanul! Harcra készen bontja ki szárnyait a *tudomány szelleme*, hogy e rém ellen sikra szállva, a buvárkodó munka kohóiban kovácsolt fegyverekkel utját állja garázdálkodásának.

Azonban, hányszor bénítja meg a tudás segítő karját a legszomorubb *vakság*!?

Hajnaltól késő estig görnyed keserves munkájában a föld népe; krajczárt krajczárra rakva álmódozik egy jobb, könnyebb jövőről *gyermeké* számára s a verejtékes garasok csörgésétől nem is hallja gyermeke halk köhögését s mire *észreveszi*, már *késő: reményét, munkája gyümölcsét a — korporsó nyeli el!*

S talán sokkal jobb a helyzet a mű-

veltebb osztályoknál? Bizony alig! A balga *hiúság*, mely a testi tökéletlenségek és gyengeségek hazug leplezetésével ámitja önmagát s másokat, a *gyáváság*, mely a veszéllyel szembenézni fél és struczmadárként azt meglátni nem akarja, a *könnyelműség*, mely a veszélyt, nevető optimizmussal letagadja, a *túlzott lakarékoság* vagy *szegénység*, mely egy-egy kis „meghűlést”, „köhögést” semmibe sem *akar* venni vagy *képtelen* kellő gondozásban részesíteni, s végül a *korlátoltság*, mely amíg az illető magát tőrhetően érzi, az orvos intőszavát *üres fontoskodásnak* szereti bélyegezni: de sokszor rakja le az első alapkövet a *kriptához*, amelybe idő előtt annyi embert taszít e rém, a *tuberkulózis*, a *tüdővész*!

Jól tudom, hogy ma már nehéz a *tüdővészről valami újat* mondani; mindenki halott, látott, sőt — fájdalom — mint *közvetlen* szemlélő is tapasztalhatott arról eleget, ne tessék tehát *lőlem sem* egyebet várni *közismeretű lények felmelegítésénél*. Azonban a már ismeretes dolgoknak *rendszeres, összefoglaló áttekintése* mégis hozzájárulhat a helyes tájékozódás *megkönnyítéséhez* és ennek előmozdítása volt az, ami ezen asztalhoz vezetett!

Mindenestre könnyen érthető az a hadjárat, melyet az emberiség e pusztító kór ellen folytat. Olyan hadjárat ez, melynek kezdete visszanyulik a legrégebbi kor homályába, de melynek nyomát *csak a legmodernebb tudás* időszakában kezdik jelezni számbavehető sikerek. De azért *igen sok* teendő vár még e téren a társadalomra! Hogy a küzdelem indokoltágát megérthes-

sük s a harczteret áttekinthessük, vessünk néhány pillantást az ellenség hadállásába. *Szomorú számok sötét csatasora* vonul fel előttünk, csak *magát a magyar* harczteret *több mint hetvenezer halottal* borítva évente! Egy pillantás Budapest székesfővárosunk pontos statisztikai táblázatába meggyőz, hogy pl. az 1874-től 1896-ig terjedő időben a *tüdővész* okozta a *legtöbb* halálozást s hogy az *összes többi fertőző betegségek együttevén sem* érik el ezeket a magas számokat. S a *tüdővész* Európa minden államában tizedeli a lakosságot; Európának 365 millió lakosa közül *állandóan* szenved benne *több mint 5 millió* s életét veszti általa *évente 800.000* ember. Németországban 1894-ben meghalt *más mindennemű fertőző betegségben összesen 116.705 ember* s ezzel szemben *tüdővészben egymagában 123.904*, vagyis *hétézerrel több!*

A maradiságra hajló falusi ember szereti azt hinni, hogy a *vidéki élet viszonyai egészségesebbek a nagyvárosokénál* és épen a *tüdővészt*, inkább a *nagy metropolisok* átkának képzeli. Erre tényesen ráczáfol a *táblázat*, mely szerint a világ *legnagyobb* városa — London — *majdnem a legjobb* helyet foglalja el a nagyvárosok között. A mi *Budapestiünkről* is kimutathatta már nemrég *Kuthy*, hogy gümös halálzási száma valamivel az országos átlag *alá* szállott, jelöl annak, hogy a rendezettebb városi viszonyok, a *rendes öntözés* és a *tüdőgyilkos por lekötése* mennyit lendíthet a közegészségügyön!

Szomorúan tanulságos a betegségnek Magyarországon való elterjedését feltün-

A javaslat szerint igen fontos szempont forgalmi érdekből, hogy *lehetőleg minden községnek legyen egy, a járási közutnál nem alsóbb osztályú közútja, mely a községet a legközelebbi közúttal kapcsolatba hozza s lehetőleg minden község összekötve legyen a legközelebbi vasút állomással.* E célból a bizottság azt is javasolja, hogy a kerületi felügyelők az osztályozást a *járás közutakon* kezdjék, hogy mit bír az alap 15 év alatt kiépíteni és fenntartani; tehát amennyi közutat csak elbír, ide veendő be, a többi pedig, ha járási jellegű lenne is, vagy a törvényhatósági utak közé fel, vagy a községi utak közé leosztályozzák.

Ezek volnának az új közúti törvényjavaslatot előkészítő bizottság javaslataiból főbb vonásokban, az általános érdekek.

A tervezett módosításokat azt hisszük általánosságban örömmel üdvözli mindenki, nemcsak azért, mert az utadó kivétele egységesebbé válik, az utosztályozás is igen helyes s észszerű módon történik, de legkivált azért, mert talán egyszer már vége szakad, a bizony sokszor ötletszerűtörténetű utépítéseknek; meglevén az előre megfontolt egységes terv, megszűnik az utakért folyó harc és tülekedés, amelyben a hatalmasabb érdekekörök bizony nagyon sokszor elnyomták a gyengébbek jogos, igazságos kivánságát s a ki bírja, marja, elvén, nem egyszer a közérdek rovására juttatták érvényre saját önző akaratukat.

Szekszárd utcainak kikövezése.

A várossá való átalakuláshoz fűzött várakozások között az első egyikét foglalta el a kövezetvám-szedés jogának megszerzése.

telő térkép, főleg, ha az oly sűrűen lakott és számos nagyvárossal dicsekedő Angolországával hasonlítjuk össze. Míg Erdély bércezes, erdős, patakokban gazdag vidékén legkevésbé pusztít, addig leghatalmasabb a gazdaságáról híres és legmagyarabb Tisza-Duna közben. Persze, itt van a *legkevesebb víz és a legtöbb por!* Angliában ilyen szomorú vidéket nem is találunk: a rettenetesen szegény és szintén földművelő Irland egészség dolgában vetekedik a Királyhágon túl levő, tehát *legjobb* területünkkel!

A betegség nem riad vissza semmiféle társadalmi korlátától; még az alabárdos testőrség sem imponál neki: a kétségtelen előnyben részesített *szegénység* milliói mellett, nem veti meg az *uralkodó házakat sem* és a Habsburg és Romanow ház nem egy tagja volt kénytelen meghajolni e demokráta kassza parancsszava előtt.

Nem kiméli e baj *semmiféle életkort sem.* Erre nézve a *legpontosabb* adatokat Svájcz szolgáltatja és az 1888—1892-ik átlagszámokból kiderül, hogy még a 60—70, sőt 80 éveseket sem kiméli, bár *legnagyobb* az aratása a *harmadik és negyedik* évtizedben.

amivel vele jár, illetve amelynek feltételét képezi a város utcáinak kikövezése.

És a város polgármesterének dr. Hirling Ádámnak azt a törekvését, melylyel azt a kérdést a megoldandók élére helyezte, a legnagyobb elismeréssel kell honorálnunk, mert a városunk utcáin éktelenkedő feneketlen sár, rovására van a külső esínek, a közegészségre káros hatású, akadályozza a köz-tisztaság fenntartását valamint a közlekedést is.

A város képviselőtestülete is méltányolta mindezeket az okokat és egyik közelebbi múlt gyűlésén megbizta Fejős Károly szekszárdi mérnököt a szükséges műszaki munkák, tervek és költségelőirányzat megkísztésével.

A mérnök ur a legkisebb részletre is kiterjeszkedő, pontos és nagy körültekintéssel készített munkálatával el készült és azt a városhoz már be is terjesztette.

E szerint a város utcáinak hossza 22165 m. melyből ez idő szerint ki van kövezve 5320, kövezetlen 16845 m.

Az utcákat a tervezet két csoportra osztja. Olyanokra, melyeken nagyobb terhet vivő járművek és kevésbé forgalmasokra, illetve olyanokra, melyeken könnyebb járművek és ritkábban közlekednek. Az első csoportba tartozók megsulykolt töröttkövön alapozott durva homokréteg alapon hasított visegrádi kék kövel burkoltatnának. Koczkakövel való kirakásra a tervezet az igazságügyi palota előtti utat, a Csendes-utca déli oldalát, a Szárnyas-, Pásztor-, Kerti-, Virág-, Selyemgyár-, Orvos-, Duna-, Sétátér-, a gimnázium mögötti és a Visi utcát jelöli ki.

Kocza kövel kövezve lenne 5044 m. amelyben beüfoglaltatik az a 732, m., amely most hasított kövel van kirakva, de amely felszedetnek és újra kövezetnek. Hasított kövel 17121 m. lenne burkolva, melyben a már megévő 4588 m. hosszú kövezet is beüfoglaltatik.

A kövezet 4—5 m. szélesre van tervezve.

A bemutatott költségvetés szerint a város utcáinak, a tervezet szerinti kikövezése 450,476 korona 04 fillérbe kerül, az évi fenntartási költség pedig 11,387 koronát tesz és pedig 3 utkaparó a 384 K, 1162, mütárgyak javítása 200, söprés, személtárolás 2750, sárlehuzás és eltakarítás 6600, évenkénti javítás 675 korona.

Valóban megdöbbenő elgondolni, hogy pl. *házunkban* minden 6—7-ik ember halálát a *tüdővész* okozza s tekintve, hogy *átlagos* számítás szerint mintegy *6 évig* tart, míg e baj végez egy emberrel, így állandóan igen nagy számban élnek közöttünk a fertőzött egyének. Magyarországon az adataink alapján 1903-ra kiszámítva nem kevesebb, mint *400.000-re* kell a *tüdővész* betegek számát tennünk! A magyar *tüdővészellenes* mozgalom nagyérdemű vezére *Korányi Frigyes* évekként elözt *Budapestre* nézve, csekélységem pedig az ő nyomán az *egész országra* nézve kiszámította, hogy az országunkban élő *tüdővész* csökkent munkaejéből és munkaképességéből folyó és az illető családokat sújtó *anyagi értékvesztés*, *évente* és *minimálisan* számítva, *legalább 70 millió* koronára tehető, amire még ápolásuk és gyógykezelésük költségét is — *szintén a legminimálisabban* — hozzászámítva, az egész *legalább 80—90 millió* korona értéket jelent *évenként*, amelynek az összlakosság munkaejéből való rendszeres kiesése mindenestre *pótolhatatlan* *hézagot* és *nemzetgazdasági veszteséget* képez! És még, ha a baj által okozott

Ezek a tervezetnek azok a részei, amelyek a közönséget érdekelhetik s bizonyára együtt óhajtja velünk a város egész közönsége, hogy a tervet bár már mielőbb megvalósítva látnók.

Tűzrendészetünk.

Irta: Bajó János

vármegyei árvaszéki ülnök és képzett tűzoltótiszt.

(Folytatás.)

Nélkülszabályrendeletünk a parázsnak, hamunak udvarra, szemétdombra kiöntését tiltó, gyárakból, gépházakból stb. kikerülő hamu, tüzessalak lerakását szabályozó rendelkezéseket,*) szalmatüzelésnél a pörnye részére vízzel félig telt hamus gödör felállításának, fáklyásmenetek engedélyezése esetén erről a tűzoltóság értesítésének kötelezettségét.

Mennyire üdvös lenne a gyufának zárt tartókban való elhelyezése iránti rendelkezés, s a zsebben — tartó nélkül való — elhelyezésnek és a fül mellé dugásának szigorú eltiltása!

A löpor és hasonló robbanó anyagok tartására érvényben levő szabályoknak a tűzrendészeti szabályrendeletbe való felvételét ismét csak az indokolja, a mit fentebb egyéb robbanó anyagok tartására nézve felemlítettem.

Nem találunk szabályrendeletünkben intézkedést, mely a szabadban való tüzelésre, gőzgépeknek belterületen való kipróbálására, disznó perzselésre vonatkoznék; vagy a szabadban égő tűznek felügyelet nélkül hagyását büntetné.

Miért hiányzik szabályrendeletünkben a kémények égetésének szabályozását tárgyaló, a kémények tűzbiztos építésének ellenőrzését szabályozó, gyűlékony tárgyak padláson való elhelyezését tiltó, gyaluforgács, fűrészpor, papírforgácsnak a műhelyekből naponként való eltakarítását célzó rendelkezés? Gyűlékony anyagokat tartalmazó helyiségben a munkásoknak a dohányzástól való eltiltása s ily helyiségekben vízkészlet tartásának kötelezettsége?

Nem lenne-e észszerű szabályrendelet-

*) Dunaszentgyörgy község nemesi tanácsa már 70 évvel ezelőtt megtiltotta a hamunak szemétdombra, keritések tövébe stb. kiöntését. (Lásd a Dunaszentgyörgy község nemesi tanácsának üléséről vezetett jegyzőkönyvet a község levéltárában).

tömérdek szenvedést, gyászt, nyomort tekintjük! Elszorul szívünk a keserves kálvária láttára, melyet a szerencsétlen beteg és családja megjárni kénytelen, míg a kinos megváltás végre bekövetkezik!

S hogy e pusztító kór tényleg egy *népbetegség*, azt az óriási számokon kívül semmi sem igazolja világosabban, mint ha azt a két térképet egybevetjük, melyet *Leon Petit* Párizs kerületeinek *tüdővész* halandóságáról, *Bertillon* pedig a francia főváros kerületeinek *anyagi* helyzetéről készítette. Ebből látjuk, hogy a *gazdagság* által lakott kerületekben a *gümős* halálozás *igen enyhe*, a *jómód* által lakottakban *enyhe*, a *középosztály* kerületeiben *közepes*, a *szegénységiben sulyos*, a *nyomor* tipikus kerületében pedig *szinte ijesztő arányú!*

Azt se higyük, amit naiv emberektől itt-ott hallani, hogy t. i. a *tüdővész* csak az *ujabb kor kitalálománya* s hogy *azelőtt* az emberiség azt nem is ismerte; klasszikus leírását leljük annak már az *ókorban is*, azonban csak a modern kutatás deríté fel annak *óriási elterjedtségét*.

— Folytatjuk. —

 <p>Sirolin</p> <p><small>Ez az az érvényes és a testület, megadott a köztudott, váladékot, éjjel izsakat.</small></p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, szamar- köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.</p> <p><small>Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.</small></p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)</p>	 <p>„Roche”</p> <p><small>Elkészítési orvosi rendelésre a gyógyszerár- tár — Ára Svájcban 4.— koron</small></p>
--	--	---

tünkbe felvenni a gyúlékony anyagok raktár-helyiségének mikénti építését, homokkészlettel, biztonsági lámpással való felszerelését? Ily nagyobb raktáraknak több különálló részre osztását, kereskedésekben, raktárakban a könnyen gyúló csomagoló anyagok napi szükséglet-mennyiségének megállapítását magában foglaló rendelkezéseket? — a mint ezt a tervezet is teszi.

Gázgyárak, villamostepek, petroloumgyárak, acetylen fejlesztő készüléket magában foglaló épületek felállításának szabályozása azért, mert esetleg ily telepek vármegyékben nincsenek, nem maradhat ki a szabályrendeletből; hol van az megírva, hogy soha nem lesznek ily telepek? (Villamos telepek már vannak is!)

Öngyúlnak kitett anyagok raktározásának szabályozása szintén szabályrendeletben kell, hogy helyet foglaljon.

Czélszerűség által indokolva felveendő szabályrendeletünkbe a vasutak mentén való építkezések szabályozása tárgyában érvényben levő rendelkezések is.

Nem lenne e indokolt nyilvános épületek, templomok, iskolák, kórházak, színházak mulató helyek stb. tűzbiztsága tekintetében tételes intézkedéseket statuálni? Ezekben a tűzbiztos építkezések kikötése mellett a kijáratok számát és méreteit, a lépcsők és termek tűzbiztos elválasztását szabályozni? Ezeknek berendezésére, befogadó képességére állandó felügyeletére és tűzországra vonatkozó rendelkezéseket megállapítani?

Szabályrendeletünk egy hektoliter viznek készletben tartását rendeli el oly házakban, melyek kuttal ellátva nincsenek; a tervezet 2 hektoliter viz készletben tartását czélozza minden háznál, tehát az olyanoknál is, melyek kuttal el vannak látva. Bizonyára minden indokoltást mellőzhetünk a tervezet ezen rendelkezése mellett, ha elgondoljuk, hogy mily előny van abban, ha az égő háznál a tűzoltóság egyszerre 2 hektoliter vizet talál készletben, s az oltáshoz siető emberek már a tűzzel szomszédos házakban megtölthetik kannáikat s vízzel érkeznek a fecskendőhöz! Legyen azután ezen vízkészlet helye meghatározva s ez legyen a telkek utcái vonalán a kapubejárás mellett, hogy így mindenki, különösen a tűzoltóság, mely fecskendőjét helyes taktika mellett az égő ház előtt az utcán — s nem az égő ház udvarán — helyezi el, könnyen hozzáférhessen. Itt meg kell még említenem, hogy sem a tervezet sem a szabályrendelet nem foglal magában rendelkezést arra néve, hogy bérházaknál a vízkészletről és oltószerekről ki gondoskodják? A tulajdonos-e, vagy a ki a házban lakik?

A háztetőkön tetőlétráknak állandó elhelyezését sem rendeli el a szabályrendelet; ennek czélszerű voltáról már több község előljárósága meggyőződött; minden községben minden házon leendő alkalmazása kétségtelenül előnyös lenne.

Hány tüzeset keletkezik a helytelen építkezésből? Ezt is meglehetne akadályozni, ha a helyszíni szemlén kisebb építkezéseknél a községi tűzoltó parancsnok, nagyobb építkezéseknél a tűzrendészeti felügyelő jelen volna!

Szabályrendeletünk a tűzoltó szerek minőségére és minimális mennyiségére nézve az 50 és ennél kevesebb házból álló községek tekintetében foglal magában részletes rendelkezéseket, míg az 50-nél több házzal bíró községekre nézve ezen minőség és mennyiség aránylagos emelését állapítja meg. Hogy ez az emelkedési arány mily vitássá lehet a tűzoltószerek beszerzésére kötelezett községek és a felügyeletet gyakorló hatóságok (főszolgabíró, alispán) közt, könnyű el-

gondolni; ha már most a főszolgabíró — mint I-ső foku tűzrendészeti hatóság — kötelezi a községet a tűzoltó szerek beszerzésére s a község ez ellen kifogást tesz, mily sokáig elhúzódik a tűzoltó szerek beszerzése, míg a tekintetben végérvényes határozat hozatik! Ezt elkerülendő, kétségtelenül helyes a tervezet rendelkezése, mikor az 50-nél több házzal bíró községeket — szintén csak a házak számának figyelembe vételével — ismét több kategóriába osztja, a beszerzendő tűzoltó szerek minősége és minimális mennyisége tekintetében.

A tervezet az 50 és 25-nél kevesebb házzal bíró községek, puszták, telepek oltószereinek minimális mennyiségét is megállapítja, míg az ennél kisebb lakott helyek, nagyobb ipartelepek, gyárak, malmok oltóeszközeinek megállapítását a hatóságra bizza. Egyben módot nyújt a hatóságnak az oltószerek beszerzése tekintetében a helyi viszonyok figyelembe vételével határozni. Ellenben a szabályrendelet a targoncra vagy puttony fecskendő előírása mellett egyéb szerek tekintetében a minimális mennyiséget nem állapítja meg.

Hogy a tűzoltószerek elhelyezésére szánt szertárak mikénti építésének a tervezetben foglalt előírása nem felesleges, mindenki beláthatja, ki a községi szertárak építési helyét és módját megfigyelte; mert ekkor tapasztalhatta, hogy a szertár nagy ritkán épített könnyen hozzáférhető helyre. Belőle a szereknek az utcára való kivontatása is már akadályokba ütközik, a szertár a szerek befogadására elégtelen, ez okból a szerek benne össze vannak zsufolva; némely ily szertár valóságos tyukól, de majdnem valamennyi igazi porfészek.

Nem felesleges intézkedése a tervezetnek az sem, hogy a tűzoltó szerek más — mint tűzoltási — czélra fel ne használtassanak. Ily tilalom sem foglaltatik szabályrendeletünkben, pedig a koresolya pályák vizel való megtöltése, vagy a záporosók alkalmazásával pinczébe futott viznek kiemelése ugyancsak nem tűzoltói czél; a fecskendőknek ily czélra való igénybe vétele határozottan eltiltandó lenne.

(Folytatjuk.)

VÁRMEGYE.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését gróf Apponyi Géza főispán elnöklésével f. hó 9-én tartotta meg. Jelen voltak: Döry Pál alispán, Simonsits Elemér vm. főjegyző, Kurz Vilmos árvaszéki elnök, Fink Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Hangel Ignác főorvos, Tolth Odón főügyész, Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő, Alacs Zoltán kir. főmérnök, Örfly Lajos, Wosinsky Mór, Török Béla, Perczel Dezső, Sass László, Beke Ferencz kir. alügyész.

Döry Pál alispán jelentése szerint december havában a közbiztonság állapota kielégítő volt. Fegyelmi eljárás nem fordult elő, de rendbirságolás egy esetben alkalmaztatott.

December hónapban az iktatóba 1667 ügydarab érkezett be. Az egész év folyamán 3513 drb volt a közigazgatási bizottsági ügydarabok száma, melyek közül 3347 drb elintéztetett.

Fink Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint december hónapban a különböző adónemekből befolyt 536381 korona 94 fillér, mely bevételt a múlt év

hason időszakában befolyt 165462 korona 73 fillérrel összehasonlítva, az eredmény kedvezőbb 370919 kor. 21 fillérrel. A megyében 7 szeszfőzde volt működésben. Fizetési halasztás 21953 kor. nézve engedélyeztetett.

Sigora Lajos törvényhatósági állatorvos jelentése szerint az állategészségügy a lefolyt hónapban kedvezőbbre fordult. Főleg a sertésvész mutatott apadást. Ujmajor pusztán ragadós száj és körömfájás lépett fel, melyet azonban az erélyes óvintézkedésekkel sikerült helyhez kötni.

Alacs Zoltán főmérnök jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak állapota a lefolyt hóban elég jó volt, elemi kár, vagy közlekedési akadály még a nagy hóesés miatt sem fordult elő.

Az állami közuton a gyürüsi hid építése, a paksi átkelési szakasz egy részének rendezési munkája a vállalkozó hanyagsága miatt befejezést nem nyert; de némi kisegítő munkálatok által mindkét helyen az ideiglenes közlekedés megnyílt.

A közutakon, a még hátralevő kavics a tél beállta előtt teljesen beagyaztatott.

A szekszárd-bikácsi th. közut végső szakaszán a földmunka a szükséges néhány műtárggyal együtt teljesen befejeztetett.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint az 1904—905. évi beruházási utépitkezésekre összesen jóváhagyott tervek alapján a vármegyének 1.459,671 kor. 49 fillér járna; ebből időközben kiutalványoztatott 177,383 kor. 39 fillér, tehát még 1.282,000 koronára volna szükség, mely összeget azonban teljesen nem utalványozta ki, hanem abból levonta a vármegye által az utalap terhére felveendő 717.000 koronát, csak a maradványt, azaz 565.000 koronát tette folyóvá. A 717.000 koronás kölcsön felvétele most már sürgőssé vált, mert különben az egész utépitkezés megakad.

Az 1906—907. évekre kiépítésre előirt utakra a tervezetek teljesen készen vannak, de mindaddig nem terjeszthetők fel jóváhagyás végett, míg a 717.000 koronás kölcsönt a vármegye fel nem vette és az új építkezési terv általa jóváhagyva nincsen.

Dr. Hangel Ignác t. főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot a múlt év december havában általában kedvező volt, kivéve a szekszárdi és ózsák pusztai törheny járványt, melyek azonban most már megszűntnek tekinthetők, csupán Böleskén áll még mindig fenn. A szekszárdi Ferencz köz-kórházban ápolás alatt volt 501 egység. — A közegészségügyi vizsgálatok a szokott módon a múlt hóban is megtörténtek.

Az ülésen a következő fontosabb ügyeket intézték el:

Közigazgatásiak: A különféle albizottságokat következőkép alakították meg:

Erdészeti albizottság. Megválasztottak gróf Apponyi Géza főispán, Török Béla, Kováts S. Endre, rendes tagokká; kik közül azután gróf Apponyi Géza elnök, Török Béla alelnökké és dr. Szentkirályi Mihály jegyzővé lett.

Gyámügyi fellebbviteli bizottság. Választás folytán rendes tagok lettek: gróf Széchenyi Sándor, Jeszenszky Andor, póttag: Perczel József; gróf Apponyi Géza főispán által kinevezettek mint rendes tagok: Boda Vilmos és Örfly Lajos, mint póttag: Wosinsky Mór.

Mezőgazdasági bizottság 1907. és 1908. évre szóló megbízatással rendes tagjaivá lettek: Kováts S. Endre, Örfly Lajos, Jeszenszky Andor, Perczel József, póttagjaivá: Bernrieder József, Török Béla, Wosinsky Mór, Boda Vilmos.

II. foku erdei kihágási bizottság.

FARSANGI UJDONSÁGOK!!

U. m.: törhetlen babák, mozgó babák, 13 kr.-tól kezdve, valódi francia baba 75 czm. hosszú 3 frt., felbuzható vonatok, motorok, darabja 25 krajczár.

Fonográfok tiszta hanggal, drbja hengerrel együtt 5 frt.

Ujévi dísztárgyak nagy választékban!!

21—52

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-, disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Rendes tagok: *Örffy Lajos, Kovács S. Endre, Hoffmann Sándor, Halász Géza*, pótagok: *Jeszenszky Andor, Boda Vilmos, Rinaldi Ottó és Sexer Sándor*, jegyző: dr. *Szentkirályi Mihály*.

Börtönvizsgáló bizottság. Központi börtönökre: *Tihanyi Domokos, Wosinsky Mór, Alacs Zoltán és Boda Vilmos*. A dunaföldvári járásbírósnál: *Kovács S. Endre*. A bonyhádi járásbírósnál: *Perczel Dezső*. A tamási járásbírósnál: *Jeszenszky Andor*. A gyönki járásbírósnál: *Bernrieder József*.

Megyei pótadók elleni felszólamlási bizottság: *Fink Kálmán, Bernrieder József, Perczel József és Örffy Lajos*.

Továbbá *Cseh József* szekszárdi, *Hambuch Flórián* bonyhádi, *Osztich Lajos* dunaföldvári, *Purth Adolf és Sörös Gyula* bátai, *Molnár Pál* és társai regölyi lakosok főlebbezése elutasították, *Horváth Vendel* szekszárdi lakos felebbezése a II. foku határozatot megváltoztatták, hasonlóképp *Szücs János és Orbán József* szekszárdi lakosok felebbezésénél is. *Pingitzer Róza* értényi és *Németh Márton* szekszárdi lakosok felebbezése elfogadtatott. A kereskedelmi miniszternek a mocsolád—siófoki vasut engedélyezése és az utdó minimum kétszemes kivételének mellőzésére vonatkozó rendeleteit tudomásul vették. Az újdombóvár—szilli vasut közúgi bejárására *Alacs Zoltán* kir. főmérnök kiküldetett. A dalmandi iparvasut engedélyezésére nézve a rendelet az érdekeltekkel közöltetik. A tamási vasuti utátjáró átadásával a járási főszolgabíró bizott meg. *Brehm Jakab* és nejének tüztávolon belül építkezési kérelme az osztálymérnökségnek kiadatott. Több községnél utadót irtak le.

Adóügyben: *Hönig Albert* hógyészi, *Hamar Lajos* értényi, *Novák József* szekszárdi, *Molnár József* dunaföldvári, *Fögeli István* szekszárdi lakosok felebbezése elutasították.

A tanügyre vonatkozó határozatok lapunk külön rovatában vannak.

Rendkívüli közgyűlés. Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi január hó 14-én, délelőtt 10 órakor, gróf *Apponyi Géza* főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart. Az állandó választmány ülése pedig f. évi január 14-én, délelőtt 9 órakor lesz. Tárgysorozat: 1. Belügyminiszteri rendelet, a közúti járműveknek jelző-táblákkal való ellátásáról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. 2. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet, a törvényhatósági uthálózat megállapítása tárgyában. 3. Az anyakönyvi kivonatokért fizetendő díjak kezeléséről és elszámolásáról szóló szabályrendelet. 4. A vármegye állandó népnevelési bizottságának újból való megalakítása. 5. A legtöbb adót fizető vármegye bizottsági tagoknak 1907. évre kiigazított névjegyzéke. 6. Az időközben megüresedett megyebizottsági tagsági helyek betöltése céljából szükséges választások kiírása. 7. Szabó Károly megyebizottsági tag ur indítványa, II. Rákóczi Ferenc arcképének megfestetése; Thaly Kálmán országgyűlési képviselő üdvözlése; a vámszedésnek a szekszárdi vámhídon történendő beszüntetése s végül a megyei tisztviselők által fizetett nyugdíjállásoknak leszállítása és a községi és közigazgatók nyugdíjalapjának anyagi támogatása iránt. 8. Perczel József megyebizottsági tag ur indítványa, gróf Széchenyi István arcképének a törvényhatóság számára való megfestetése tárgyában. 9. A Szekszárd r. t. városnál megejtett rendőrkapitány-választás ellen benyújtott felebbezések. 10. A dombóvári tanítók kérvénye, melyben a magyar tanítók anyagi helyzetének javítása kérdésében a törvényhatóság állástoglalását kéri.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Dunaföldvár község szervezési szabályrendeletének újból átdolgozásán erősen folynak a munkálatok úgy, hogy a mai kor igényeinek s a község érdekeinek mindenben

megfelelő szervezési szabályrendelet még ez év folyamán a törvényhatóság elé kerül.

Gindlicsalád község átesatolása. Gindlicsalád községet, mely törvénykezési tekintetben eddig a paksi kir. járásbírósnak, ugyis mint telekkönyvi hatóság területéhez tartozott, a m. kir. igazságügyi miniszter a szekszárdi kir. járásbírósnak, telekkönyvi tekintetben a szekszárdi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területéhez átesatolta. Ezen átesatolás 1907 évi február hó 1-én lép életbe. Ezen intézkedés hatályba lépésének napján a még folyamatban levő oly polgári vagy büntető, peres vagy perenkívüli eljárás, melyben a paksi kir. járásbírósnak illetékessége az átesatolt község eddigi törvénykezési hovatartozásán alapult, nem lesz átveve a szekszárdi kir. járásbírósnak, hanem a paksi kir. járásbírósnak lesz lefolytatva és befejezve.

HIREK.

— **Személyi hír.** Apponyi Géza gróf főispán e hó 8-án városunkba érkezett, 9-én elnökölt a közúgi bizottság ülésén, másnap Budapestre utazott, hogy a 12 iki udvari bálon részt vegyen, amely azonban a hannóveri királyné elhunytja miatt elmarad. Főispánunk a közgyűlés előtt 13-án ismét Szekszárdra érkezik s egy-pár napig valószínűleg itt marad.

— **Udvari ebéden.** *Széchenyi Sándor* gróf v. b. t. t., a főrendiház alelnöke e héten résztvett a második delegációs ebéden.

— **Beteglátogató püspök.** *Zichy Gyula* gróf pécsi püspök nemeslelkűségének ismét szép jelét adta. *Eberling Mátyás* arany-misé babarcai plebános néhány hét óta betegeskedik s a nemes érzésű püspök a múlt héten titkára kíséretében kiszárazott Babarczra és meglátogatta az agg plebánost, akit felette meghatótt püspökének ez a szeretetteljes, nemes cselekedete.

— **Adomány.** A Tolnavidéki takarékpénztár a Széchenyi, és Rákóczi szoborra 50 koronát adományozott.

— **Áthelyezés.** Koruzsán Mele, gyalui járási számvevőt a pénzügyminiszter Dombóvárra helyezte át.

— **Hadnagyi kinevezés.** *Rózsay Elemér*, gróf Apponyi Sándor val. b. t. t. főkamrás mester lengyeli uradalmanak kasznárát a legközelebbi előléptetése alkalmával a cs. és kir. 66-ik gyalogezredben tartalékos hadnaggyá nevezék ki.

— **Bíróági kinevezés.** Az igazságügy-miniszter Mányoky Ödön, szekszárdi törvényszéki joggyakornokot a szekszárdi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Elhunyt esperesplebános.** A pécsi egyházmegye egyik legtevékenyebb, a vármegyei közéletben élénk részt vett lelkésze, a szekszárdi születésű *Prandner Ferenc* hímesházi esperesplebános hunyt el vasárnapról hétfőre virradó éjjel szívizélvétel következtében. Prandner a vármegyei életben kívül a politikai választási mozgalmakban is agitacionális képességei révén nagy befolyást gyakorolt a választókra és régebben a néppártnak, majd a függetlenségi pártnak volt lelkes tagja. 1869-ben szenteltetett pappá. 1887-ben Himesházára került, mint plebános, 1894-ben pedig a máriakémeti esperesi kerület esperese lett. Temetése szerdán délelőtt ment végbe Himesházán.

— **A vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak rendezése.** A vármegyei tisztviselők hitelviszonyainak rendezése érdekében Fogaras vármegye mozgalmat szándékozik indítani. A kérdés beható megvitatása és előkészítése végett felkérte a vármegye a társörvényhatóságok alispánjait, hogy a vármegyei nyugdíjalap vagyoni helyzetének részletes kimutatását küldjék meg számára.

— **Megbízás.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a II. ik közúti kerület felügyelői teendőinek ellátásával *Scholz Gyula* műszaki tanácsost bízta meg.

— **A királynál.** A múlt szombati általános kihallgatás alkalmával *Dóry Béla* volt képviselő is megjelent a király előtt.

— **Küldöttség az alispánnál.** *Weber János* országgyűlési képviselő f. hó 9-én Vár-aljáról 9 tagból álló küldöttséget vezetett alispánunkhoz. A közigazgatási bizottság ugyanis elrendelte, hogy Váralja község az ág. ev. gyermekek részére új iskolát építsen s most a küldöttség az építés elhalasztását kérte, mivel ugyancsak ebben az évben az ottani reformátusok templomjukat renoválják, mely kerek 100 percent egyházi adóval terheli meg őket. Méltányos dolog tehát, hogy a község lakói egyszerre még több pótdó teherrel ne sújtassanak. Az alispán méltányosnak találta a küldöttség kérését s megígérte, hogy a kérdést tőle telhetőleg, a közhajjának megfelelően fogja megoldani.

— **Elölépés és kinevezés.** Dr. *Haypál Sándor*, vármegyei közúgi gyakornok, tb. aljegyző, a dr. *Martin József*, közúgi gyakornok, tb. aljegyző lemondása folytán megüresült 1800 korona segélydíjas gyakornoki állásra lépett elő s ezzel kapcsolatban *Apponyi Géza* gróf főispán az üresedésben levő díjas közigazgatási gyakornoki állásra dr. *Máthás Ferenc* vm. tb. aljegyzőt nevezte ki. — Tolnavármegye főispánja *Horváth János* újdombóvári jegyzőségét anyakönyvvezető-helyettesé kinevezte.

— **Felmentés.** Tolnavármegye főispánja *Martin József* dr., közigazgatási gyakornok tb. aljegyzőt saját kérelmére, eddigi sikeres tevékenységének elismerése mellett 1907. év január 1-től állásától felmentette.

— **Piknik a szekszárdi kaszinóban.** Több szekszárdi és több vidéki család részvételével e hó 19-én piknik lesz a szekszárdi kaszinóban. A piknik rendezője dr. *Martin József* a napokban küldte szét a meghívókat. Részvételi jegy (soupleval) személyenként 8 korona.

— **Egy mágnás a cselédekért.** *Széchenyi Bertalan* gróf, somogy megyei nagybirtokos, a mint már a múlt évben említett tettünk róla, a nála öt évnél több időt eltöltött cselédnek korpótléket, a gyermekes cselédnek pedig gyermekei után gabonapótléket ajánlott fel. A korpótlék, melyet az idén osztottak ki először 5 koronától 30 koronáig terjed. E czímen az idén 1300 koronát fizettek ki, s ez az összeg ezentúl minden évben emelkedni fog, mert évenként több cseléd tölti be az 5, 10, 15, 20, 25 és 30 évi szolgálatot. Megemlítésre méltó, hogy az uradalomban vannak 40—42 éves cselédek, kik még ma is viselik a terhes szolgálatot. A szegény cselédeknek kétszeres értékű ez a nemesszivű adomány.

— **Eljegyzések.** *Bauer Henrik* tiszaistvánfalvai (Bácsm.) ág. hitv. evang. tanító eljegyezte *Glöckner Béla* kétyi jegyző leányát, *Olgát*.

Dömötör Endre, somogy megyei ev. ref. lelkész f. hó 10 tartotta *D.-szentgyörgyön* eljegyzését *Jó Dömötör Ilonkával*, *Jó Dömötör Károly* dunaszentgyörgyi földbirtokos leányával.

Pápay István dinnyeberki r. kath. kántortanító, *Pápay Géza Béni* bátaszéki iparos tanonc-ikolai igazgató fia, eljegyezte *Kozáky Margitot*, *Kozáky Gyula* székesfővárosi főmérnök leányát, Budapesten.

Perler József és *Perler Ernő*, *Perler Keresztély*, tolnai vállalkozó fiai eljegyezték *Ketterer Ilonkát*, illetve *Etelkát*, *Ketterer Antal* leányait, Tolnán.

Kőrösy József, szekszárdi hentes, eljegyezte *Novák Etelkát* Szekszárdon.

— **Vallásos estély.** A vallásos estélyek sorozata a szekszárdi ev. ref. egyház községben is elkezdődött. F. hó 9-én este 6 órakor volt az első, a melyen az érdeklő hivesek oly nagy számmal jelentek meg, hogy az iskola nagyterme szűknek bizonyult. Az estély a XXV. zsoltár közénélésével kezdődött *Rácz Gyula* kántortanító vezetésével, majd *Borzsák Endre* lelkész buzzó imája után átadta a szót az első felolvasónak *Szendrei Lászlónak*. — A felolvasó fejtegette ezen vallásos estélyek célját, a mely a gondolatvilág és lelki ismereti szabadságban, az egyház tagoknak a hitben való megerősítése és ember-társaink szeretetében csucosodik. ki. Ezután a mindennapi élet köréből vett tárgyról tartott a jelenvoltaknak tartalmas és oktató

hatásn felolvasást szakszerűen és népies nyelven magyarázta a pénznek, mint csereeszköznek keletkezését, fejlődését — s a mai pénzrendszert. — A legközelebbi estély f. hó 16-án, szerdán este 6 órakor lesz, a melyen *László Géza* főgymn. tanár tart szabad előadást a protestantizmus történelme, ennek átalakító hatása, irodalma — s majd folytatásképpen a kurucz korszakról. — Ezen érdekesnek ígérkező estélyre előre is felhívja az egyház község az érdeklődők figyelmét.

— **Uj előadó.** Tolnavármegye alispánja a gróf Styrum-Limburg-féle alapítvány előadójául 1907. évi január hó 1-től kezdődőleg *Jasek Sándor* vm. aljegyzőt rendelte ki, *Szévald Oszkár* vm. aljegyzőt pedig ezen tisztségtől felmentette.

— **Szerenád.** Az évforduló alkalmával az ózsáki ifjúsági egyesület szerenáddal lepte meg az uraságot s az uradalom intézőjét. A hazafias dalok elhangzása után a tanító szép szavakkal üdvözölte úgy az uraságot, mint az uradalom intézőjét. Az üdvözlő beszéd után az intéző megvendégelte az ifjúsági egyesület tagjait és pénzt is osztott ki közöttük.

— **Forgalmi akadály a Máv-on.** Mint illetékes helyről értesülünk, a m. kir. államasutak igazgatósága, a zord időjárás okozta árutorlódás következtében a teher-áru forgalmat: élők, gyorsan romlandók, szén és tűzifa kivételével f. hó 10-től kezdve további intézkedésig az összes budapesti pályaudvarokon beszüntette. Így tehát a jelzett áruk kivételével, más áruk a budapesti pályaudvarokra föl nem adhatók.

— **Uj nyomdatulajdonos.** *Kaufmann Mátyás*, lapunk tördelője, január hó 1-ével a *Báter János könyvnyomda és papirkereskedés* társtulajdonosa lett. A modernül berendezett nyomdávalalal társtulajdonosai benne megbízható, szorgalmas és kiváló szakértő nyertek.

— **A szegényekért.** A faddi szegény iskolások felruházására adakoztak: *Bartal Béla* 60 K, *Grünwald Lajos* 40 K, *Gutay Pál* 10 K, s a szekszárdi népbank 4 K, összesen 114 korona. Ezen összegből 11 leányka kapott egész öltözet ruhát, 9 fiúgyermek télikabátot, 3 gyermek cipőt s 1 nadrágot. Ezenkívül a faddi szegényalaphoz 14 szegényházi ember kapott karácsonyi felruházást, mintegy 150 korona értékben.

— **Uj postagyakornok jelölt.** A szekszárdi postára *Gász Alajos* gyakornok-jelöltnek vétetett fel.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak: *Sztankovánszky Mária* Kajdacs 20 kor., *Lamm Mór* Pál Fürged 20 kor., *Hanzely János* Szt. András p. 20 kor., *Moudry Hugó* Szekszárd 5 kor., *Fischhof Károly* Szekszárd 5 kiló só, 10 kiló rizs, 1/2 kiló bors, *Salamon Ármin* Szekszárd 10 kiló rizskása 5 kiló bors. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében halás köszönettel nyugtatom.

Bezerédj Pál s. k.

— **A szekszárdi könyvnyomdászok által rendezett táncszivigalomra jegyeik megváltása** czimén adakoztak, illetve felülfizettek: *Gróf Apponyi Géza* — Tolnavármegye főispánja — 10 K, *dr. Leopold Kornél* 5 K, *Müller Testvérek* Bpest 5 K, *Scholz Eduárd* betűöntőde cég Bács 5 K, *Alapi Salamon* Iván 2 K, *Bodnár István* 4 K, *Schneider János* 3 K, *Janosits Károly* 2 K, *Ujfalussy Imre* 5 K, *Wolf Henrik* 5 K, *Grünwald Lajos* (Fadd) 5 K, *Molnár Mór* 5 K, *Szedő Gáspár* papirkereskedő cég (Budapest) 5 K, *Kaszás Sándor* 5 K, *dr. Rubinstein Mátyás* 2 K, *Horváth Ignác* 2 K, *Rácz József* 3 K, *Elkán Ármin* 2 K, *Rácz Pál* 6 K, *Fekete Ferenc* 2 K, *Sántha József* 2 K, *Dömötör Sándor* 4 K, *Grószbauer Béla* 2 K, *Polgár Ignác* könyvkereskedő (Dombóvár) 2 K, *Almássy Lajos* 2 K, *Mutschenbacher Ödön* 1 K, *Obernig Károly* 1 K, *Török Pál* 1 K, *Sági Mihály* 1 K, *Hradek Nándor* 1 K, *Schmalcz Mihály* 60 fillér, *Somló Manó* nyomdatulajdonos (Dunaföldvár) 3 korona, *Fekete Hugó* 3 korona, *Henczel Péter* 2 korona. — A rendezőbizottság ez uton mond halás köszönetet a szives adakozóknak, valamint a *Molnár Mór* és *Báter János*-féle

könyvnyomdai cégeknek a nyomtatványok kedvezményes árban való szállításáért. Továbbá fogadják az összes szereplők, kik önzetlen munkálkodásukkal, közreműködésükkel az est sikerét emelték, a szekszárdi könyvnyomdászok köszönetét.

— **Hivatal és pénztár vizsgálat.** *Rassowszky Julián* főszolgabíró *Block Miksa* járási számvető közbejöttével f. hó 9-én Németkér község általános ügykezelését és pénztárát megvizsgálta.

— **Halálozás.** *Kiss Pál* paksi tekintélyes kereskedő neje folyó évi január 9-én, este 6 órakor rövid szenvedés után meghalt. A haláleset a városban általános részvétet keltett. Temetése 12-én volt. Nagy közönség kísérte utolsó útjára.

— **Közigazgatási bejárás.** A dombóvár szilli vicinális vasut építését megelőző közigazgatási tárgyalás e hó 12-én lesz Szillben, a községházán, hol az érdekelt hatóságok és magánfelek gyűlnek össze tárgyalásra. Az alispán, a vármegye képviselőjével *Nagy István* főszolgabírót bizta meg. Az építkezést a folyó év tavaszán már megkezdik.

— **Kataszteri munkálatok.** A pénzügyminiszternek az 1907. évben végrehajtandó kataszteri felmérési munkálatok tárgyában közlést tett előirányzata szerint a folyó évben vármegyénkben a simontornyai járásban, a háromszögeles czéljából kitézik a háromszögtani hálózat pontjait, a dunaföldvári járásban pedig 5 község mérnöki helyszínelés és nyilvántartás alá kerül.

— **Uj konkurrens a dunai közúti hidért.** *Baja*, *Kisköszeg* és *Mohács* versenyezett ezideig azért a közúti hidért, melyet az eredeti terv szerint, kapcsolatban a *baja-bátaszéki* áthidalással szándékozott a kereskedelemügyi kormány létesíteni, de ezen tervtől szakértők meghallgatása után eltekintett, úgy hogy *Baja* és *Bátaszék* között most csakis vasúti hid épül. Legutóbb *Bács vármegye* közgyűlése elhatározta, hogy a bezdán-batinai hid érdekében monstre küldöttséget meneszt a kereskedelmi miniszterhez. A küldöttséget, mely a megye képviselőiből, megyei és városi bizottsági tagokból és nagybirtokosokból fog állani, *Fernbach Károly* főispán fogja vezetni. Mi úgy tudjuk, hogy az új hid *Dunaföldvár* mellett fog megépülni s ennek a monstre deputációnál nagyobb támogatója van: a máramaros-eszéki transverzális műút.

— **Kereskedelmi kertészet.** *Frei Venczel* Szekszárdon az amerikai vesszőtelep mellett a tavasszal kereskedelmi kertészetet létesít.

— **Egy kítő hangu** és szerkezetű szép zongora eladó. Bővebb felvilágosítást ad özv. *Gróf Józsefné* Szekszárdon.

— **Árviz.** A Sió Simontornyanál kiöntött. A gyönki főszolgabíró táviratilag kérte a siófoki zsilip lezárását, mert a Balaton vize okozza az áradást.

— **Lépfenés hus.** Meglehető nyugtalan-ságot keltett augusztus hó folyamán azon hír, hogy a *Herczog Mór* szekszárdi mészáros által augusztus hó 19-én kimért hus lépfenés volt. Ennek az ügynek f. hó 10-én volt folytatása a rendőrkapitány előtt, aki *Herczog Mór* 500 koronára, *Werner Ferenc* műzsi lakos, eladót 400 koronára, *Barta Ede* szekszárdi vágó biztost 100 koronára büntette meg, a műzsi vágó biztos ellen pedig a kihágási eljárás indított meg. *Herczog Mór* eljárását enyhíti azon körülmény, hogy egy a műzsi, mint a *szekszárdi* vágóbiztos a hust kimérésre alkalmasnak találta, de hietlen, az, hogy egy mészáros ne bírjon annyi szakismerettel, hogy a megvett husnál, annak kimérésére alkalmatlan voltát megállapítani ne tudta volna. Ezen ügyből is csak azt a következtetést vonhatjuk le, hogy nem volna szabad laikus emberekre bízni sehol, de főként egy városban még napokig sem, a husvizsgálatot. Egyébként pedig dicsérik a rendőrkapitányt erélyes intézkedéseért.

— **Gyászmise.** Január 14-én, hétfőn reggel 9 órakor a kath. kör összes meghalt tagjaiért ünnepélyes gyászmise lesz, melyen a tagok zászló alatt vesznek részt.

— **Németkér magyarosodik.** Örömmel vettük a hírt, hogy itt-ott megyénkben is

örvendetesen halad a magyarosodás. A magyarosodó német községek között első helyen áll Németkér, a melynek szívben és lélekben magyar lakosai ma holnap nyelvben is mind magyarok lesznek. Már eddig sincs a lakosok között egysé aki magyarul ne tudna. Az iskolákban pedig az első osztálytól kezdve minden tantárgyat magyarul tanítanak. A templomi istentisztelet ma még feles, magyar-német. De azért hisszük, rövid idő alatt az is teljesen magyarrá lesz. A magyarosítás terén a tanítói kar dicséretes buzgalmat fejt ki, élükön a plébánossal. Egy magyar könyvtár föllállítására mükedvelői előadást rendeztek, amelyet a farsangban megismételnek. Bárcsak követnék Németkér példáját vármegyénk többi németajku községei is.

— **Anyakönyvi kerületi változások.** *Ujdombóvár* nagyközséghez tartozó *Nosztany*, *Szilfás*, *Iharos* puszták s a naki major a naki-, *Alsóborjád*, *Ujmajor*, *Felsőborjád*, *Csermajor* puszták s a *szakcsi major* a *szakcsi*-, *Felsőleperd*, *Kisleperd*, *Ódalmánd*, *Ujdalmánd*, *Németdalmánd*, *Kökut*, *Osáblény* és *Vörösegyháza* puszták a *kocsolai*-, *Sütvény*, *Szarvasd*, *Hangyálos*, és *Csurgó* puszták a *döbröközi*-, *Úrgevár* és *Tárkany* puszták a *szakályi*-, a biródi erdőszlak és *Ujbiród* pusztá pedig a *gyulaji*-, — a *Majsa-miklósvár* nagyközséghez tartozó *Alsógyánt*, *Felsőgyánt* és *Sáros* puszták a *pinczehelyi*-, *Döbrente* pusztá az *ozora*-, *Komlós* pusztá pedig a *bedegi*-, a *belecskai* körjegyzőséghez tartozó *Görbő* kisközség a *pinczehelyi* anyakönyvi kerülethez csatoltatott.

— **Sorozás.** Az 1907. évi fősorozás a kaposvári es. és kir. 44-ik hadkiegészítési kerületi parancsnokság területén az utazási és működési tervzet szerint Szekszárdon márczius 1, 2-án, a központi járásban márczius 4, 5, 6, 7-én, a völgysegi járásban márczius 9, 11, 12, 13, 14-én, a tamási-i járásban márczius 16, 18, 19, 20, 21-én, a dombóvári járásban márczius 23, 26, 27-én, a dunaföldvári járásban április 1, 2, 4, 5, 6, 7-én, a simontornyai járásban pedig 11, 12, 13, 14 és 15-én fog megtartatni.

— **A műzsi állomás előjárói bántalmazása.** F. hó 2-án az esteli vonatra várakozók közül *Ganczer Ferenc*, *Merk József* és *Müller József* tolnai lakosok a vonat késése miatt durva szavakkal illették *Schmelka Manó* állomás előjárót és *Albert Nándor* málházót, miért is őket rendre utasították, mi annyira felergette az ittas állapotban levő *Ganczert* és két társát, hogy egy üveggel mintegy 15 napig gyógyuló sérülést okoztak az előjárón és málháson. Mindhármán feljelentettek a bírósághoz.

— **Előjáró választások.** A *Báta* és *Bátaszék* községekben lemondás által megüresedett előjárói állások betöltése f. hó 8-án ejtetett meg *Sztankovánszky Imre* szolgabíró elnöklésével és pedig: *Bátán H. Keresztes Mihály*, *Csankó János*, *Babos István* Boldizsár és *K. Sümegi István* választattak meg előjárókul. *Bátaszéken* pénztárnokká *Hohmann József* Gernert, ellenőrré *Kolbert Jánost* és előjáróvá *Shemiedt Orbánt* választották meg.

— **Ingtalan forgalom.** *Komlói József* Barsi agárdi lakos 36,000 koronáért megvette *Wolf Henrik* kajmádi földbirtokos agárdi 9000 négyszögöl szőljét.

— **A bátaszéki csendőrs megerősítése.** A *Bátaszék* községben az utóbbi időkben gyakrabban előfordult rendzavarások miatt, valamint azon körülménynél fogva, hogy a *baja-bátaszéki* vasutépítéssel jelentékeny számú idegenek gyűlnek ott össze, kiknek éber ellenőrzése felette szükséges: a központi járás főszolgabírájának kérelmére Tolnavármegye alispánja előterjesztést tett a belügy-miniszteriumhoz, hogy a csendőrs létszáma két fővel megerősíttessék.

— **Ebzárlat.** A Szekszárdon boncolás után veszettnek talált eb több kutyát megmart. *Molnár Lajos* rendőrkapitány ennek folytán elrendelte az ebzárlatot, mely 40 napig tart. Az utcára ebet csak szájkosárral és pórázon vezetve szabad kibocsátani.

— **Járványos betegség.** Bölcskén a vörheny újból fellepett. A járvány elfojtása érdekében a dunaföldvári járás főszolgabírája

előterjesztést tett Döry Pál alispánhoz az iskolák bezáratása iránt.

— **Elfogott kivándorlási ügynök.** A baranyamegyei Mecsekszabolcs községben tegnap letartóztatták Stachel Mátyás dorthmundi illetőségű kivándorlási ügynököt, aki mint az aacheni hajótársaság megbízottja, kivándorlásra csábította a pécsvidéki bányászokat. A pécsi járás főszolgabírája hét havi fogságra és száz korona pénzbüntetésre ítélte a kivándorlási ügynököt.

— **Minden szőlőbirtokos** részére nagy fontossággal bír az oltványok kiválasztása és mikénti kezelése. Erre nézve készséggel ad utbaigazítást a szakaszerű és lelkiismeretes vezetés alatt álló és kitűnő hírnévnek örvendő „Milleniumtelep“ Nagyöszön, Torontálmegye, melynek remek kiállítású és műmellékletekkel ellátott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főrajegyzéke minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve megküldetik.

— **Szabad Lyceumi előadás.** A dombóvári „Szabad Lyceum Egyesület“ben 6-án Gyenis Antal ismertette Szibéria legéjszakeletibb végeit egy száműzött névtelen feljegyzései alapján.

— **Befagyott a Dnna.** A Duna Paksnál annyira beállt, hogy gyalog már a réveknél átjárnak és ha a fagy tart, nemsokára kocsiakkal is lehet a Duna jegén közlekedni.

— **Kövel dobált étkező kocsi.** E hó 4-én Kurd, Csibrák és Döbrököz állomások közt a 1002. sz. gyorsvonattal futó buffet kocsi ablakát eddig ismeretlen tettesek kövel bedobták. Az ablak mellett ülő néhány utast az üvegszilánkok könnyebben megsértették.

— **Öngyilkos községi végrehajtó.** Nagy István járási főszolgabíró és Vörösmarthy József járási számvevő, f hó 9-én pénztárvizsgálatot tartott Dombóvár községnél. A pénztárvizsgálat után a járási számvevő által eszközölt adó és illetékkezelés beszédének vizsgálatánál hűtlen kezelés, illetve sikkasztás ténye állapított meg. 10-én d. e. Somogyi Lajos községi végrehajtó, ki az általa beszedett illeteket és egyéb kincstári köztartozásokat a felektől beszédte s azok egy részét el nem számolva, saját céljaira fordította, kihallgatása után, melyben részleges beismerő vallomást tett, lakásán mellbe lötte magát. A golyó a tüdőt és a mellhártyát roncsolta szét. A magáról megfeledezett végrehajtó életbenmaradásához alig van remény. A vizsgálat tovább folyik és a hiány csak később lesz megállapítható.

— **Tüzeset.** Bátán f. hó 4-én leégett Simon György háza. Az eddigi nyomozások azt állapították meg, hogy a tüzet a károsult szándékosan idézte elő, mivel a háza biztosítva volt; ezt megerősíti az is, hogy az értékebb holmiját a károsult már előre a pinczében rejtette el. Nevezett feljelentett a bíróságnál.

— **A bor hatása.** Oláh Pál decsi lakos vig zeneszó mellett mulatott f. hó 6-án Egyed Sándor decsi lakos korcsmájában, míg végre a bor egészen elvette az eszét s előbb egy bottal, majd a nála levő forgó pisztolyal Sárközi András és Szajkó Antal zenészek hegedűjét darabokra törte. A kedélyes mulatozót feljelentették a bíróságnál.

— **Kivándorlás Amerikába.** Alig mulik el nap, hogy a dombóvári járási főszolgabíró-ságánál 8—10 utlevél ajánlási lap el ne legyen intézve. Az utlevelek majdnem kivétel nélkül Amerikába szólnak. A kivándorlók legnagyobb része Nak, Mucsi, Döbrököz, Szakes és Kocsola községbeli.

— **Állításkötelesek száma.** Az 1907. évre felhívott állításkötelesek száma a központi járásban I. korosztályu 323, II-ik 147, III-ik 134; a völgyeségi járásban I. 408, II-ik 177, III-ik 182; a tamási-i járásban I. 457, II-ik 155, III-ik 167; a dombóvári járásban I. 251, II-ik 154, III-ik 136; a simontornyai járásban I. 398, II-ik 251, III-ik 193; a dunaföldvári járásban I. 562, II-ik 328, III-ik 303 és Szekszárd városban I. 135, II-ik 49, III-ik 35.

— **Öngyilkos katona.** Róz János, a kaposvári 44-es gyalogezred 9-es századánál öreg baka volt már és azt hitte, hogy az újév napjával szabadsággóljak. Nem így tör-

tént. E miatt aztán annyira elkeseredett szegény, hogy szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Szörnyet halt. Róz János bonyhádi illetőségű volt és a polgári életben a cipész mesterséget folytatta.

VIDÉK.

Mucsi kocsi postát kér. Mucsiiban kocsi postát kérnek. Mucsiiban a lakosok száma már 2300, a forgalom is mindinkább élénkül; ötven-hatvan Amerikában és Németországban keresi a kenyerét; vasutja, de még országútja sincs a közelben. Isten ments, hogy valakinek orvosra legyen szüksége a mostani atban, mert lehetetlen azt elhozni. A postán is csak öt kilóig lehet feladni csomagot, ha pedig több csomag érkezik, mivel a gyalogpostás nem teherhordó állat, napokig kell várni, míg azokat egyenkint elhozza és így méltányosság volna a postaigazgatóságtól, ha Mucsinak kocsipostát adna.

A községi segéd- és kezelő személyzet ujepesti országos gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A dunaföldvári községi segéd- és kezelőszemélyzet által a községi tisztviselők országos szövetségének megalkotásáért indított fáradságteljes munkát nem remélt siker koronázta. 171 segéd- és kezelőszemélyzeti tag jött össze az ország legtávolibb és legkülönbözőbb részéről, s ezek, valamint a vendégek és érdeklődők, kik gyűlésünket megtisztelték, előre is biztosították az ujepesti 1907. január hatodikai országos gyűlés sikerét.

A nevezetes gyűlés megnyitása előtt Bauer Károly, mint a szervezkedő bizottság időleges elnöke, négy bizottsági taggal tisztegett Ujpest község bírájánál és főjegyzőjénél s a gyűlésre őket meghívta. A megnyitás után a gyűlés zavartalan lefolytatására Kuszli Gyula ópalánkai segédjegyzőt választották meg elnökül, ki az ügyrend s a program betartását hatáskörrel megvédte. A gyűlés kezdetén voltak egyes heves felszólalások, de Bauer Károlynak, mint a szervezkedő bizottság ideiglenes elnökének s ezen gyűlés előadójának szavaira mind jobban álltak el a szótól s a dunaföldváriak által kidolgozott alapszabálytervezet tárgyalás alá kerülhetett. Ezt megelőzőleg azonban szavazás történt a czélból: vajjon a községi segéd- és kezelőszemélyzet az országos jegyzői együlethez csatlakozzék-e, vagy külön egyesületet alkosson „községi tisztviselők országos szövetsége“ elnevezés alatt. A jelenlevők nagy többsége, alig számbavehető kisebbséggel a „külön egyesület“ mellett volt s így az önálló egyesület nagy lelkesedéssel megalakult.

Az országos szövetség tisztikarát a következőképen állapították meg: Elnök; Bauer Károly dunaföldvári segédjegyző, I. alelnök: Gosztanyi Gyula piski-i aljegyző, II. alelnök: Darvas Bertalan ujepesti községi irnok. Titkár: Vastagh Ferencz dunaföldvári segédjegyző, pénztáros: Szegő Lipót ujepesti aljegyző, ellenőr: Erschinger Ignác ujepesti aljegyző. I. jegyző: Kuszli Gyula ópalánkai, II. jegyző: Dégenhardt Miklós móri segédjegyző. Ezenkívül különböző megyékből 30 választmányi tagot választottak.

Az alapszabálytervezetet minden különösebb módosítás nélkül, beható eszmecserevel egyhangulag elfogadták, s jóváhagyására a m. kir. belügyministerhez felterjesztették. Az alapszabálytervezet megvitatása és elfogadása után Bauer Károly, mint az országos bizottság elnöke, szép szavakban köszönte meg Ujpest község előljáróságának, minden előzékenységet felülhaladó szíveségét s a sajtó lelkes támogatását.

Az elnök szavaira elsősorban az „Egyetértés“ segédszerkesztője válaszolt, megköszönte az egész sajtó nevében az elismerést s ígéretet tett, hogy a szövetség jogos és méltányos érdekeit jövőben még hatványozottabb küzdéssel védelmezni fogja az egész sajtó, de különösen az „Egyetértés“.

Majd Ujpest község érdemekben gazdag bírája: Dr. Ugró Gyula válaszolt. Kültői

szavakban ecsetelte a szövetség megalakulásának szükségességét, meleg és rokonszenves szavakban adott kifejezést az előljáróság ama örömeinek, hogy a községi segéd- és kezelő személyzeti tagok országos gyűlése Ujpesten történt, és megragadó hatásos szavakban szólt a hazaszeretetről. A lelkes taps és éljenzéssel fogadott beszéd után a 16 üdvözlő távirat felolvasása került sorra, mely után vidám dalok és felköszöntők mellett vagy 250 terítékű bankett volt. A felköszöntők legelsejét Vastagh Ferencz dunaföldvári segédjegyző mondotta Ujpest község előljáróságára, tisztviselőire és közönségére, a jelen volt hölgyekre és Magyarország községi, segéd- és kezelőszemélyzetére, ennek most megalakult országos szövetségére. Szép, magvas és tartalmas beszédet tartottak: Csörgő Ferencz sióagárdi és Somogyi Vilmos bedegi segédjegyzők; első a gyűlésen, másik a gyűlésen és banketten is.

A bankett után a szebb és jobb jövő reményében a „Hazádnak rendületlenül“ hangjai mellett oszlottak szét a Magyarországi községi segéd- és kezelőszemélyzetének a gyűlésen megjelent képviselői. A kezdet nehézségein átesve, a szövetség élete, dicsőséges és eredményteljes működése most már annak tisztviselőitől, választmányától és összes tagjaitól függ, s hogy ez meglesz, abban az ujepesti lehető leglelkesebb országos gyűlésünk után kételkedni nem lehet.

Dunaföldvár, 1907. január 8.

N. N.

EGYHÁZI ÜGYEK.

A szekszárdi ev. ref. egyház közgyűlése.

A szekszárdi ev. ref. egyházközség szokásos évi közgyűlését f. hó 7-én tartotta meg, Borzsák Endre lelkész elnöklésével, az egyház tanácstermében, az egyháztagok szokatlanul nagy részvétele mellett. Az előző közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után felolvasatott a terjedelmes 1906 évi gondnoki zárószámadás, melynek egyes tételai, de különösen a presbyterek által a gabonaművek összeszedése alkalmából felmerült ellátási napidij, majd pedig az építési kölcsönből még hátralékos 6000 korona tőke tartozás mibenléte hívta ki erősen a közgyűlés bírálatát. A közgyűlés kívánatára felolvasaták a hátralékosok névsorát, de mert közülök többeket nem találtak teljesen szegényeknek 15 tagból álló bizottságot küldtek ki azzal a feladattal, hogy kutassa ki és állapítsa meg, hogy a fizetéseképtelennek jelzett hátralékosokból kik azok, a kik tényleg oly szegények, hogy tőlük a kivett építési adósság részlete épen nem behajtható.

Ezután következett a presbyterium évi jelentése, különösen arról, hogy a presbyterium a jelenlegi gondnoknak, Török Lászlónak kifogástalan működéséért köszönetet és bizalmat szavazott, s hogy ennek kapcsán ő továbbra is gondnok marad.

Az elnök ezen kijelentésére nagy zaj és lármá támadt, s több tag kívánta az egyházi törvények 93. §-ának felolvasását, de ezt az elnök megtagadta, s a közgyűlést, tekintettel az izgatott hangulatra, berekesztette, később azonban a zaj csillapultával a közgyűlést ismét megnyitotta, felolvasatja a kívánt 93-mas paragrafust, a melynek értelmét Szendrei László egyháztag megmagyarázván, a közgyűlés felszólalásához képest kimondotta, hogy a gondnok működési idejének megállapítása az egyházi törvényeknél fogva kizárólag a közgyűlés hatáskörébe tartozik, s mivel a jelenlegi gondnok a presbyterium előtt tisztségéről amugy is lemondott: elnök ezen lemondást a közgyűlésnek is bejelenti, s ellentétben a presbyterium előző határozatával: új gondnok választást rendel el, mire a közgyűlés tulnyomó többséggel Török Pált választotta meg gondnokul, kimondván most már a törvény értelmében, hogy: hivataloskodási idejének tartama: 1 év, a mely után természetesen ismét és újból megválasztható. Ezután a közgyűlés befejeződött.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Felolvasás a tudóvszról. Dr. *Kramolin* Gyula szekszárdi kir. törvényszéki és fogház orvos a múlt vasárnap felolvasást tartott a muzeumban a tudóvszról. A felolvasás iránt ritka nagy volt az érdeklődés s úgy az esti 6 órai ingyenes, valamint az esti 9 órai, belépti díjas előadások zsufo-lásig megtelt a nagyterem a hallgatósággal. A nagy gonddal, kiváló szakértelemmel s élvezetes írói pennával megírt felolvasás valóban magérdemelte ezt a szokatlan érdeklődést, kár, sőt határozottan bosszantó azonban, hogy a felolvasók réme, a villanyos rövid zárlat ez alkalommal is okvetetlenkedett, s még bosszantóbb, hogy a közönségnek oly sokáig kellett várnia, míg a kiegészítő bizostéket kicserélték. Ha már ilyen megbizhatatlan a villanyos készülék, gondoskodnia kell a villanytelepnek, hogy egy szerelője ilyenkor állandóan a nagyteremben legyen. A nagyérdékü, tanulságos felolvasást egyébként írója szíveségéből egész terjedelmében közöljük s a közlést mai tárczarovatunkban már meg is kezdtük. Külön is felhívjuk a nagyközönség figyelmét erre a nagy szaktudással megírt közleményre.

Múzeumi felolvasás. F. hó 20-án „A magyar föld zenéje“ kerül felolvasásra. E felolvasást helybeli műkedvelők énekkel és zenével kísérik. Részletes programot, a közreműködők névsorát legközelebb adunk.

TANÜGYI HIREK.

A közigazgatási bizottság tanügyi határozatai.

Tolna vármegye közigazgatási bizottsága 1907. január hó 9-én tartotta rendes havi közgyűlését, melyen a vármegye kir. tanfelügyelője a többek között a következő ügydarabokat terjesztette elő:

Jelentette, hogy az elmúlt év december havában elnököl a szekszárdi polgári fiu- és leányiskola karácsony táján megtartott magánvizsgálatain, melyeken összesen 6 jelentkező vizsgázott és pedig mind eredménnyel.

A következő kérvények terjesztettek fel pártolólá a közoktatásügyi miniszterhez:

Paks község 3 pusztai iskolája részére nagyobb államségélyért folyamodott. Szekszárdi rk. iskolaszék *Jártas Róza* és *Horváth Erzsébet* tanítónő fizetésének 800 koronára való kiegészítésére államségélyért folyamodott. Magyarkeszi i. rk. iskolaszék *Szelestey Ilona* tanítónő korpótlékának fedezéséért államségélyt kérelmezett.

A következő államségélyek engedélyezéséről az iskolaszékek értesítettek: Nagyszokolai ev. ref. iskolaszék *Harnócz Eszter* tanítónő korpótlékának fedezésére évi 100 K. államségélyt nyert *Straub János* nagymányoki rk. és *Dékány András* kajdasi ref. tanító korpótlékának fedezésére 100-100 K. államségély utalványoztatott.

A tankötelesek beiskolázását a bizottság elrendelte. A kir. tanfelügyelő ugyanis a tanköteleseket és az iskolába beirtak névsorát minden községből és minden iskolától bekívánta, azokat összehasonlította és arra a tapasztalatra jutott, hogy még nagyon sok tanköteles nem iratkozott be. Ezen tankötelesek beiskolázását a bizottság most szigoruan elrendelte.

Az 1907/8. tanévi óvó- és tankötelesek összeírását a bizottság elrendelte. Összeírások lesznek az 1892. szept. 1-je és 1904. évi aug. 31 dike között születettek. Az összeírást a községek márczius 1-től május 31-ig tartoznak teljesíteni. A „D“ kimutatást szept. 1-ig kell a kir. tanfelügyelőhöz betérjeszteni. Az összeírást teljesítő tanítót helyben 4-, vidéken 5 korona napidíj és fuvar illeti meg.

Kistornás község a nyári menedékház felállítására köteleztetett.

Szekszárdi polgári leányiskola tervét az államépítészeti hivatal elkészítette, azt felülvizsgálás végett a bizottság a közoktatásügyi miniszterhez terjesztette fel.

A dunaföldvári községi iskolaszék óvóintézetének fenntartásához államségélyért fo-

lyamodott. A bizottság pártolólá terjesztette fel a közoktatásügyi miniszterhez.

Több számadás a járási számvevőknek megvizsgálás végett kiadott.

Néhány költségvetés jóváhagyatott.

Lemondás és választás. *Gauzer Luiza* tolnai II. sorszámú községi állandó menedékházvezetőnő betegsége miatt állomásáról lemondott és helyébe a gondnokság *Greif Borbála* képesített dajkát választotta meg.

Tanítóválasztás. A kistengeliczi községi iskolához *Hoffmann Adám* paks-cseresnyés-pusztai községi tanító választott meg.

Megüresedett tanítói állás. A paks-cseresnyés-pusztai községi tanítói állomás üres.

Új iskolaszék. A mucsiai róm. kath. iskolaszék újjáalakulása. Elnök: *Majer Károly* plebános, világi elnök: idősebb *Jahn János* bíró, jegyző: *Kardos Ferencz* kántortanító.

Egészséges község. Mucsiban az iskola négy osztályába 370 gyermek jár. A faluban, hála Isten nagy az újszülöttek száma 1906-ban 93 gyerek született, az elhaltak száma 52, a szaporodás 41; ha így tart a szaporodás, még két új tanteremre lesz szükség. Érdekes, hogy most télviz idején már egy hónapja nem volt temetés.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdtek kisorsolása. A szekszárdi kir. törvényszéknél az 1907. év február havában megtartandó esküdtszéki ülésre a következő esküdtek lettek kisorsolva.

Rendes esküdtek Szekszárdról: *Frei János* Takler, *Gonda Béla*, dr. *Horváth Jenő*, *Grószbáner Venczel*, *Hajt Ferencz*, *Stoll Alajos*, *László Lajos*, *Nagy György* Hangonyi, dr. *Steiner Lajos*, *Tóth Károly*, *Böröcsök József*, dr. *Mayer Gyula*, dr. *Gulyás József*, *Hradek József* **Vidékről:** dr. *Fehér János*, *Seiner Simon*, *Omacht János*, *Fries György*, *Pirgi Ferencz*, *Perler Keresztély*, *Martin György*, ifj. *Eötvös Károly*, *Góczy János*, gróf *Széchenyi Domokos*, *Térmege János*, id. *Pichler Gyula*, *Réder Henrik*, *Hirman György*, *Müller József*, *Meixner János*. **Helyettes esküdtek:** *Székelyi József*, *Rábelhoffer Antal*, *Pekari János*, *Tauszig Adolf*, *Steinsdörfer József*, *Schlésinger Ignác*, *Reich Ármán*, *Steiner Ferencz* **Vesztergombi**, ifj. *Müller Bernát*, *Vaczek László*.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Közgyűlés. A szekszárdi polgári olvasókör f. hó 6-án tartotta *Boda Vilmos* elnöklelete alatt évi rendes közgyűlését. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után tudomásul vették az elnöki jelentést, mely megemlékezik a kör építkezéséről és örömmel állapítja meg, hogy ennek révén a kör díszes és kényelmes otthont kapott. Az építkezés a felülvizsgálattal megbízott *Uglár János* építész számítása szerint 22.589 korona 30 fillérbe került, mely összeg azonban valamivel emelkedni fog, mert a vállalkozó, *Pekari János* 1738 korona pótmunkát számított fel. A vilamos világítás bevezetése 1610 koronába, a parkett 812 kor. 20 fill., a helyiségek bebutorozása 1770 kor. 20 fillérbe került. A körnek 277 rendes és 8 kültagja van. *Mirth Gyula* pénztáros jelentése szerint a bevétel 4809 kor. 51 fill., a kiadás 4239 kor. 45 fill., pénztári maradvány 570 kor. 6 fill., az olvasókör tartozása 24.704 kor., a cselekvő hátralék 848 kor. 50 fill. *Kogelbauer Lajos* könyvtáros jelentése szerint a könyvtár a múlt évben 12 kötettel szaporodott. Állománya ez idő szerint 754 mű 1085 kötetben. A könyvtárt 86 tag használta 562 esetben. Tagul felvették *Kószó Sándort*, *Tóth Jánost*, *Ozonics Viktort* és *Kaufmann Mátyást*. Tagok kilépésének tudomásul vétele után elnök, miután *Székely József* igazgatónak az építkezés körül kifejtett tevékenységét méltatja, tisztársai nevében is megköszönve a bizalmat a tisztújítás megejtésére hívja fel a közgyűlést. Koronókké *Sipos Márton*ot, az egyik szavazatszedő küldöttség elnökévé *Mihályffy Lajost*, a másik küldött-

ség elnökévé *Eber Márton*ot választották meg. Jegyzőkként *Ferner Sándor* és *Rahm Ferencz* szerepeltek. Beadtak összesen 112 szavazatot. Elnök lett *Boda Vilmos*, alelnök *Imberl Ferencz*, ügyész dr. *Török Ottó*, igazgató, *Székely József*, pénztáros *Mirth Gyula*, jegyző *Csizmazia József*, könyvtáros *Kogelbauer Lajos*, számvizsgálók *Schneider János* és *Horváth József*. A választmányba beválasztottak: *Vatsek László*, *Hájá Béla*, *Horváth Ignác*, *Stann István*, *Janosits Károly*, *Debulay Imre*, *André István*, id. *Tóth Pál*, *Grószbauer Ferencz*, *Tarlós János*, *Sipos Márton*, *Adler N. János* rendes, *Nikitics Imre* és *Vitkovits József* póttagokul.

A Kath. Kör közgyűlése. A szekszárdi róm. kath. olvasókör f. évi január hó 6-án tartotta meg évi rendes közgyűlését a nagy számban megjelent tagok részvételével. A közgyűlésen *Wosinsky Mór* apátplebános elnököl, ki a „Hymnus“ elhangzása után szép beszéd kíséretében nyitotta meg a közgyűlést. Azután következett a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása annak észrevétel nélkül való hitelesítése. *Szabó Géza* főgimn. hittanár, ügyvezető elnök lelkes beszédben számolt be a körnek egy évi működéséről, kimondva, hogy a kör az elmúlt évben sem maradt hátra sem vallásbeli, sem hazafias kötelességének teljesítésében, nem tévesztette szem elől a kitűzött célt: Isten, haza, király! Igazgató jelentése szerint a kör a múlt évben 122 taggal szaporodott, tagjainak jelenlegi száma 788. Számvizsgálók és pénztárnok évi jelentése szerint a körnek 9219 kor. 45 fillér bevétele és 8148 kor. 88 fillér kiadása volt. A kör tiszta vagyona az 1906. év végén 9454 kor. 57 fillér. Könyvtárnok jelenti, hogy a kör könyvtára a lefolyt évben 36 művel 46 kötetben szaporodott és jelenleg 505 műből áll, 600 kötetben. A kiváló művek szorgalmas olvasására buzdítja a tagokat. A jelentések befejezésére és a tisztviselők lemondása után tisztújítás volt a következő eredménnyel: egyházi elnök (nem esik választás alá): *Wosinsky Mór* apátplebános, tb. világi elnök: *Nagy György* városi tanácsnok, ügyvezető elnök: *Szabó Géza* főgimn. hittanár, alelnök: *Varga Ferencz*, főgimn. tanár, igazgató: *Bencze János*. Pénztárnok: *Czirák Ferencz*, ügyész: dr. *Steiner Lajos*, háznagy: *Stockinger János*, tb. jegyző: *Hódl Andor*, jegyzők: *Tumó Antal* és *Vendl Gyula*, könyvtárnokok: *Takács István* és *Szücs Mihály*. Megválasztottak ezenkívül: a zászlótartók, a 12 tagú választmány, a számvizsgálók és rendezők. — A közgyűlés a „Szózat“ éneklése után véget ért.

Műkedvelői előadás. Régi jó hírnehéz méltóan, az idén is tart a szekszárdi ev. ref. olvasókör műkedvelői előadást, a szekszárd szálló nagytermében, még pedig az elsőt: február 3-án a saját könyvtára javára, a másodikat február 10-én a helybeli felekezet nélküli jótékony egyletek javára. Mindkét alkalommal a „Piros bugyelláris“ című kitűnő népszínművet adják s ha bár a régi szereplők helyébe újak kerültek is, de a szerepek oly jó kezekben vannak, hogy az előadások az ideai farsang legélvezetesebb estéi közé lesznek sorolhatók.

Tisztújítás. A bonyhádi róm. kath. olvasókör múlt vasárnap tartotta meg dr. *Jozgics János* egyházi elnök elnöklelete alatt tisztújító közgyűlését. Világi elnökül ismét megválasztották ifj. *Weber János* országgyűlési képviselőt, aki lelkes beszédben köszönte meg a tagok bizalmát. Alelnök lett: *Szeitz József*, ügyész: dr. *Kanczler Antal*, jegyzők: *Schlenker Mihály* és *Eibach Kornél*, pénztárnok: *Szondy Mátyás*, könyvtárnok: *Ré-pás Rezső*, számvizsgálók: *Nuszer István*, *Nuszer Antal* és *Wolf Károly*. Választmányi tagok: id. *Eibach Ödön*, *Jozgits Béla*, *Faragó József*, *Németh Ferencz*, *Veiszenberger József*, *Kirchner József*, *Kupi Gábor*, *Hirt János* és *Schrodt Mihály*.

Karácsonyi álom. A dunaföldvári fiók oltáregyletnek a szegényekről gondoskodó bizottsága nem régiben fényes és városi igényeket is mindenben kielégítő szép színelőadást tartott. Előadták *Gárdonyi*: „Karácsonyi álom“ cz. betlehemes játékot, s a

ragyogó diszletek, művészi készület és előadás két ízben is telt házat biztosított a jótékonycélú műkedvelői vállalkozásnak. Az erkölcsi és anyagi siker *Brúzer Mihályné* urasszony, az oltáregylet elnöknőjének érdeme, ki fáradságos munkát végzett az előadás erkölcsi és anyagi sikere érdekében. — A bevétel 700 koronát meghaladt. A nemes gondolkodású urinőnek óvációjában, köszönet- és elismerésben bőven volt része.

A dunaföldvári keresztény társaskör vigalmi bizottsága havonként házi hangversenyt tart, mely a tagok nemes szórakozását legnagyobb mérvben elősegíti. Eddig két ilyen hangversenyt adott s ezek is mind erkölcsileg, mind anyagilag a lehető legszebb sikert mutatták fel. A keresztény társaskör a régi „Kaszinó” életét akarja visszahozni, megteremteni és a dunaföldvári elfajult társadalmi viszonyokon akar segíteni.

Közgyűlés. A várdombi „polgári olvasókör” folyó hó 6-án este 7 órakor tartotta rendezévi közgyűlését, melyen a tisztikar beszámolt a lefolyt év bevételeiről és kiadásairól. A tisztikart a következőképp alakították meg: Elnök: *Glück Márton*, igazgató: *Hulbich József*, jegyző: *Schneider József*, pénztáros: ifj. *Bösz Péter*, könyvtáros: *Smidt András*; Választmányi tagok lettek: *Bösz Ádám*, *Darányi István*, *Strunbert István*, *Molnár Dezső*, *Hulbisk János*, *Ullein János*, *Poszovitz Antal* és *Herbeck Antal*. Póttagok: *Holtz József* és *Kapelmányer János*.

MULATSÁGOK.

Műkedvelői előadás Tolnanémediben. Tolnanémedi ifjúsága a posztócipőgyár helyiségében a három felekezet iskolái javára műkedvelői előadást rendezett. Előadták „A két huszár és egy bakancsos” énekes népszínművet.

Kis falunk életében ez nagy esemény volt. Mindenki szívszorogva várta azt a pillanatot, a mikor az összeválogatott csapat bemutatja két hónapi fáradságának eredményét. Várakozásában nem is csalódott senki. Oly szép, oly kerekded, lelkesült előadásban volt részünk, hogy illet vidéki színészek sem igen szoktak produkálni.

Alig lehetett az egyes szereplők között különbséget tenni, mert mindegyik a maga szerepében kifogástalan alakítást mutatott be, s mindegyik teljes igyekezettel, odaadással alakított és játszott.

G. Szabó Rózsika, Duska Esztiike a helyes és szép primadonnak, s Dancz Juliska igen jók voltak; igyekeztek feladatuknak derakasan megfelelni. A két primadonna öltözéke bármely nagy színpadon is feltűnést keltett volna; Német István a szabadságos bakancsos szerepében versenyen kívül állt, valóságos színészvér; Cseszkó Sándor szerep eljátszása valóságos tanulmány volt, rászületett Peti szerepére; Faragó Mihály, Bauer János rokonszenves személyiségüknek megfelelő igen kedves alakítást nyújtottak, ez utóbbi dőlczeg huszárnak szépen festett; Dancz Ferencz Salamon boltos hálás szerepében valóságos tapsvihart aratott, maskjka remek volt; Szokodi György, Ács Antal, Györi József teljes igyekezettel és alakítással álltak helyt.

Az erkölcsi mellett nagy volt az anyagi siker. Valóságos ostromnak volt kitéve a pénztár. Este 7 órakor már senki sem fért a terembe s a kint szorultak háromszoros árt ígérték egy jegyért. Tényleg megtörtént, hogy vidékről jövő uri emberek ablakon keresztül juthattak be a színpadra, s hogy a szigorú rendező megtúrja őket, egész lelkesedéssel segítettek a kellékek elrakásában, egyes jelenetek dekorálásában.

Bevétel volt összesen 226 korona 80 fillér. Ebből kiadásra ment 115 korona 52 fillér; kiosztatott tehát az iskolák között 111 korona 28 fillér. Ha nagyobb terem volna községünkben, még egyszer ennyi jövedelem lett volna.

Jegyüket megváltották: Rátkay László

országgyűl. képvis. 10 kor., Klimes Antal 5 kor., Dr. Keck László 1 korona 60 fillér, Nehrebeczky Ilona 1 kor. 60 fillér, Nehrebeczky Erzsébet 1 kor. 60 fillér, Gyalog Gyula 4 kor., Berger Mariska 2 kor., Berger Sándor 2 kor., Fodor József 3 korona.

Felülfizettek: Schossberger Gyula 1 kor. 80 fillér, Horvát Gyula 40 fillér, N. N. 40 fillér, Mandl Mór 1 kor. 80 fill., Lelkes Gyula 40 fillér, Farkas Sándor 40 fillér, Sági Mihály 40 fillér, Steiner Adolf 40 fill., Oravszky László 1 kor. 20 fillér, G. Szabó Rózsika 20 fillér, Ács Gyula 80 fillér, Papp Géza 1 kor. 60 fillér. Köszönjük.

A közönség nevében fogadják hálás köszönetemet: első sorban Bauer János tanító ur, a kinek érdeme a műkedvelői előadás összehozása, a fáradságos tanítás és az előadáshoz szükséges összes kellékek beszerzése; fogadják köszönetünket az összes szereplők „a komoly és erkölcsnemesítő mulatság uttörői”; a posztócipőgyár tulajdonosai a terem díjtalan és készséges átengedéseért; Morvay Lajos ur a rendezői szerep betöltéséért és színpadi gyakorlati ismereteinek átültetéséért; Morvay János ur mindennemű fáradozásáért; a simontornyai iparoskör a színpad és a határos diszletek ingyenváló átengedéseért; Hecht Jaques ur a színpadi öltözékek kölcsönadásáért.

Kedves Tanítók! Látták a sikert, érezték a komoly mulatság erkölcsnemesítő hatását, tehát munkára fel, többször is! Ez is az önök szép hivatása; visszavonás, irigység, gáncs ne bántsa lelküket! A betöltött hivatás öntudata a legszebb jutalom!

Tolnanémedi, 1907. jan. 8-án.

Oravszky László,
községi jegyző.

Jurista estély. A szekszárdi királyi törvényszék területén működő juristák Szekszárdon 1907. évi február hó 2-án a „Szekszárd Szálló” nagytermében, amint már több ízben jeleztük, Jurista-estélyt rendeznek. A meghívók a napokban mentek szét s ezek egyttal belépő jegyül is szolgálnak, vagyis belépti díj nincs. A kiválóan sikerültnek ígérkező mulatság rendezői:

Hazslinszky Géza bizottsági elnök, Agoston István, Albersz Rezső dr., Áldor Ödön, Angyal Béla dr., Abay János dr., Baksay László, Batory Géza, Bán Zsigmond, Baumgartner József dr., Beke Ferencz, Beöthy Károly dr., Biróy Béla, ifj. Boda Vilmos, Boor Jenő dr., Boda Géza, Brezlmayer József, Csizmadia Géza dr., Dávid Samu, Demeter Dezső, Ettenberger Lajos, Faddy János, Fejős Imre, Fischer János dr., Fördös Géza, Freytag Arthur dr., Freund Gyula dr., Goldfahn Mihály dr., Gottlieb Salamon dr., Gulyás József dr., Grosch József dr., Gyenes József dr., Györy György, Gyuk Ferencz, Hagymássy Károly, Hangel Ignác dr., Hirsch Sándor dr., Horváth Jenő dr., Jozgitz Béla, Káldy Gyula dr., Kanzler Antal dr., Keck László dr., Kézsmárky Iván, Kiss Ernő dr., Kiss Károly, Kozacek József dr., Kramolin Gyula dr., Kron Ferencz dr., László Lajos, László Sándor Lótrányi Géza, Leopold Kornél dr., Mányoky Gyula, Mányoky Ödön, Markovich Jenő, Mayer Gyula dr., Merényi Árpád, Mehrwerth Ferencz, Mikes Jenő dr., Mirth László, Mester József dr., Müller Ferencz dr., Müller János dr., Németh József, Nozdroviczky Ferencz dr., Ormos Ernő dr., Oszoly Károly, Osztrich Mihály, Örfy Gyula dr., Pálffy Lajos dr., Pártos Gyula, Pesthy Pál dr., Péter Károly dr., Péterffy Béla, Pirmitzer Béla dr., Rákos Miksa dr., Rátkay László, Reberits Imre, Ringbauer Ferencz dr., Rolf Aladár dr., Rostos Jenő, Roxer István, Ruzicsky Richárd, Salamon Iván, Sas István dr., Sonnwend Frigyes dr., Spányi Leó dr., Spiczter Károly dr., Steiner Lajos dr., Schwetz Antal dr., Szász Károly, Szász Endre dr., Szász József dr., Szentpétery József, Szizigthy Lajos, Szily Géza dr., Tamaska Lajos dr., Török Béla, Török Ottó dr., Vagner Andor, Vámosi Ernő dr., Várady János, Végess Ferencz Zsigmond Ferencz dr.

Táncestély. A szekszárdi ált. ipartestület a rokkant és munkaképtelen iparosok segélyalapja javára 1907. évi jan. hó 26-án, a Szekszárd Szálló nagy termében zártkörű Táncestélyt rendez. Belépő díj: Személyjegy 2 kor., családjegy (3 taggal) 4 kor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében közönséggel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Pénztárnyitás este 7 órakor. Kezdeté pont 8 órakor. Kéretnek a tisztelt hölgyek minél egyszerűbben megjelenni.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi r. k. olvasókör f. hó 13-án saját helyiségében műkedvelői előadást rendez. Színpad kerül Almási Tihannak *Rendelő óra* ez. vigjátéka és Ney K.-nak *Nyárfás ur villája* című

bohózata. A két szindarab között Hahn Annuska és Uj János népdalokat énekelnek. Jegyek előre válthatók az elnökségnél. Helyárak: I. hely 1-40 kor., II. hely 1 korona, állóhely 50 fillér. Az előadás, melynek kezdete este 8 óra, kitünőnek ígérkezik, mert a kör műkedvelő gárdájának a java vesz benne részt.

Dalárdaestély. A bátaszéki dalárda f. évi január hó 19-én az Arany naphoz czimzett vendéglő helyiségében táncszal egybekötött dalestélyt tart. Műsor: 1. „Dankó P.” népdalok; 2. „A finn dal” Pacius F. től; 3. „Fekete szem” Wuschingtól; 4. „Léni meg a három Béni” Szentirmay Elemértől; 5. Magyar dalsorozat.

Színlelőadás. A bonyhádi r. k. olvasókör műkedvelő tagjai holnap január hó 13-án az „Arany oroslán” szálló nagytermében a kör céljaira táncszal egybekötött Színlelőadást rendeznek, Színpad kerül: A miniszterelnök bálja, vigjáték egy felvonásban.

Tűzoltó mulatságok. A dunaföldvári önk. tűzoltó testület f. évi január 20-án az Egyenlőségi kör helyiségében műkedvelői előadással kapcsolatos táncmulatságot tart. Színpad kerül Berczik Árpád „A veteránok” ez. életképe.

A bátaszéki önk. tűzoltó-testület 1907. évi január hó 12-én a Korona-vendéglő helyiségeiben, saját pénztára javára zártkörű táncvizalmat rendez. Belépő-díj személyenként 1 kor. Családjegy 3 kor. Kezdeté este 8 órakor.

A bonyhádi önk. tűzoltó egyesület 1907. évi január hó 19-én Bonyhádon az „Arany oroslán” szálloda nagytermében saját pénztára javára táncvizalmat rendez. Rendezőség: Elnök: Csik József, Alelnökök: Dr. Berde Mózes és Reinwald István. titkár: Koch József. Pénztárnok: Ermel Adolf. Előnök: Reinwald Henrik. Czigányvajdak: Eibach Cornél, Pausch János és Szabadi Jenő. A rendezőbizottság még 117 tagból áll.

A dunaföldvári dalkör és a Vörös kereszt egyesület dunaföldvári fiókja a farsang tartama alatt nemes szórakozásról gondoskodik. A dalkör hangversenyre, a vöröskeresztegylet nevetettő estélyre készül. Mindkettő iránt iránt igen-igen nagy az érdeklődés.

Műkedvelői előadás. A harczy műkedvelők f. hó 20-án táncszal egybekötött műkedvelői előadást tartanak, a mely alkalommal Lukácsi Sándor „Veres haju” című népszínművét adják elő.

A dombóvári ipartestület táncestetélye. A dombóvári ipartestület e hó 19-én saját alapja javára zártkörű táncestetélyt tart.

Műkedvelői előadással egybekötött táncmulatság. A paksi kereskedő ifjúság által f. hó 5-én az Erzsébet szálloda nagytermében rendezett estély ugy anyagilag mint erkölcsileg fényesen sikerült. A szereplők a beléjük helyezett bizalomnak alaposan megfeleleltek. Az estély fényét emelte Szekszárdról megjelent Kenézy Endre művészi hegedűjátéka, melyet igen jól kísért Serényi Béla. Az előadás után táncz volt, mely a reggeli órákig tartott.

Táncmulatság Faddon. A Faddi keresztény munkás-egylet f. hó 13-án saját könyvtára javára, a Korona nagytermében táncmulatságot tart. Belépő-díj személyenként 40 fillér, családjegy 1 korona.

A zombai kaszinó táncestetélye. A zombai kaszinó január hó 23-án (szerdán) saját könyvtára javára, az ujonnan épült nagyvendéglő összes termeiben zártkörű táncestetélyt rendez. Belépti-díj: Személyjegy 2 kor., családjegy 5 kor. Elszállásolásról a rendezőség gondoskodik.

GAZDASÁG.

A műtrágya.

Hát bizony szomoruan tudjuk és látjuk azt, hogy a magyar buza értéke a helyett, hogy emelkednék, fokozatosan csökken. Nagyon sovány esztendőnek, silány termésnek

kell lenni Magyarországon, hogy a buza ára csak egy koronával is felszökjék. Az 1898 év május havában a buza átlagára a budapesti tőzsdén 29-76 kor. volt, 1906-ban ennek már csak a fele.

Ezzel szemben a föld megmunkáltatási költségei pedig folytonosan emelkedőben vannak. Melyik gazdát nem döbbszerte meg a gazdasági munkabéreknek rohamos felszökkenése, melyet váratlanul és hirtelenül ránk kényszerített az idők járása, a melyek elől kitérnünk nem lehetett. Csak hogy egy helyi vonatkozású dologról szóljunk, Tolnavármegyében az 1900-ik évben a férfi napszámber nyári átlaga 180 fillér volt, azóta ez folytonosan emelkedőben van, s nyárára biztosan el fogja érni ennek kétszeresét is!

Ki ne ismerné a magyar parasztság földéhségét, mely földjeink értékét hihetetlen árakra felemelte! Az emberi munkaerőknek ezen szerfölötti megdrágulása, mely szociális tekintetben egyébként teljesen méltányos és jogosult, a drága föld, mely évről-évre mindig kevesebb hasznot hajt, hova vezetheti hazánk mezőgazdálkodását?

De hát miért mindez? Miért hoz olyan keveset a föld? Hogy a napszámberék emelkedőben vannak, ezen nincs mit gondolkodnunk, ez a fejlődő tökéletesebb viszonyoknak egyenes következménye, de mért van az, hogy ma Magyarországon olyan keveset hoz a föld, hogy a gabonatermés átlaga az idén sem volt több 7-8 métermázsánál, az idén, a mikor pedig jó esztendőnk volt?

Azért hoz keveset a föld, s erről ma már komolyan beszélhetünk, mert kimerült! Az agyondolgozott, kifáradott emberi szervezet sem képes újabb munkakifejtésre! Az a föld, a melyből évről-évre a legértékesebb táperőket raboljuk ki gazdasági életünk működtetésére, hogy ne merülne ki az idők során, ha az elvett erők visszapótlásáról igen lanyhán, vagy egyáltalán nem gondoskodunk!

De hiszen erők el nem veszhetnek! Mondom én, mondhatja akárki, a ki a természettudományok álláspontjára helyezkedik. Nem! Nem vesznek el a talajerők sem, csak hogy míg azok a földbe ismét visszakerülnek, addig a gazdasági élet működésében bizonyos szüneteknek kellene beállni. Ez régebben, a mikor még nem voltunk ennyien, — ment is! — ma a gazdasági élet folytonos működésü, szüneteket nem enged! Hova jutna ma az a földművelő gazda, a ki másodévenként *ugarolná a szántóit!* Veszteség nélkül nem teheti senki, hogy földjein bizonyos időközönként csak gaz teremjen, hogy abban egy időre megszűnjék mindenféle kémiai folyamat, veszteség nélkül nem várhatja be egy gazda sem, míg a talajerők esővel, hóval, egyéb természetes utakon és módokban a földbe visszavándorolnak!

Ott vagyunk ma már, hogy a talajerőknek pótlása legalább természetes uton nem megy. A tagosítás előtt, a közlegelők felosztása előtti időkben, a mikor még Magyarország legelőin rengeteg nagy állattalományunk volt, bővében voltunk a természetes trágya anyagoknak! *Ma rettenetesen nagy a hiány trágyában!*

Furcsa helyzetbe is került volna az egész agrarkultúra, ha nem siet segítségére a kémia, az egész mezőgazdálkodásnak egyedüli mozgató szerve. A kémia megállapította a növények vegytani viszonyait, ma az utolsó deczimálisig ismerjük, micsoda elemekből épül fel a buza, az árpa, a tengeri, a szőlő stb. Ugyancsak ismerjük az utolsó deczimálisig, annak a számnak a nagyságát, a mit a gazdasági növények talaj sókban a földtől elsínak! és ama viszonyszámokat, a melyekben a talaj sók a természetes trágya anyagában, az istállótrágyában előfordulnak!

A modern kémiai tudományok alapján beszélünk ma már *műtrágyáról!* Erről a természetes trágyát pótló anyagról, a mely koncentráltá tartalmazza azokat a fontos kémiai elemeket, melyek gazdasági növényeink táplálására elkerülhetetlenül szükségesek.

Vannak sokan gazdáink között, a kik természetes trágya hiányában kísérleteket végeztek már a műtrágyával. Uradalmainknak egy jó része ma már műtrágyáz! Nem

akarunk itt ezuttal kitérni arra, hogyan, milyen eredménnyel jártak ezek a kísérletek, egyszerűen hivatkozunk a földművelésügyi miniszter kiadványára, a *»Kísérletiügyi közlemények«*-re, kiki bőven megtalálja ezekben a műtrágyának fontos gazdasági jelentőségét tárgyaló ismertetéseket, nagy szorgalommal és lelkiismeretességgel egybeállítva azokat a kísérletezési eredményeket, amelyek eddigélé hivatalos, vagy magán részről megállapítottak! Nem térünk ki ezekre, egyszerűen jelezzük, miben áll a műtrágyának fontos jelentősége a nemzetgazdaság szempontjából. *A műtrágya alkalmazásával természetünk értékét tevékenesen felemelhetjük!*

A műtrágyának ezen fontos gazdasági jelentőségéből folyik egy más, mely nem kevésbé fontos, annak *szociális* jelentősége!

Az egész agrár szociálizmus miből épült ki? A silány termés, a rossz munkabérvizonyok, ezek voltak indító okai!

A műtrágya a gazdát a szociális igényekkel szemben teherbíró képességében erősíti!

De ha egyszer nagy a szociális jelentősége, csak úgy ér valamit, ha mindenki által megközelíthető! Az orvoshoz, ha hatásaiban kitérnők bizonyul, valami olesón bizony nem kapható, így van a műtrágyával! Eddig csak nagyobb birtokokban használták, kisgazda, törpe birtokos nem igen férhetett hozzá!

Kell, hogy a legkisebb embernek is módjában álljon, a műtrágyával kísérletezni, azt a saját viszonyaihoz mérten kipróbálni!

Ez a cél vezérelte a *»Ker. Szövetkezetek Középpontját,«* a mikor üzleti körébe felvette a műtrágyák forgalmazását is. Fiókjai útján akár kilónként is lehet a műtrágyát beszerezni. S a mi még igen fontos, ez a központ, a melyik minimális haszonra dolgozik, előnyösen fogja kiszolgálni a gazda közönséget, neki őszinte szakmánácsal szolgál és ezen a piacon a beférkőzött szédelést korlátozni fogja.

A ki szívén viseli a munkásigényeket, őszinte elhatározással is van azokat kielégíteni, a ki óhajja a kisemberek jólétének emelését, az vegye csak komolyan a műtrágyát s ne fájadjon ki annak elterjesztésében!

Kirchner József.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Botrányos utca-nevek Tolnában. Közmegebotrányozást keltett e hó 6-án a rendes községi hirdetések alkalmával, a mikor az itteni kisbíró többek között egy leírhatatlan nevű utcában fekvő ház eladását hirdette dobszóval. Más alkalommal a Sauwinkl, Schlapeberg, Neukstift, Bagóczy, Alequander-utcaokról tesz említést; ezek s ezekhez hasonló

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjmentesen közlünk, a felelősség azonban a beküldött terhel.

utca nevek aligha válnak a község becsületére. Ha pedig más nevei vannak jelzett utcáknak, miért használják különösen egynek ama botrányos nevét a hivatalos hirdetések alkalmával?

A napokban értesültem arról, miszerint egy tolnamegyei község képviselőtestülete az összes utca neveket megváltoztatva, azokat nemzetünk nagyjairól nevezte el. Így lett ott a Szemét-utczából Rákóczi F. utca, a Kis-utczából Árpád-utca, a Könyök-utczából Eszterházy-tér stb. Miért ne tehetné meg ezt Tolna képviselőtestülete is? Vagy tán sajnálja ama néhány koronát, melyet az utcajelző táblákra kellene fordítani? Ezelőtt pár évvel mintegy 4-5 utca nevét szebb hangzásúra változtatta, de hol maradt a többi?

Hisz oly sok szép, meg szomorú történelmi emlék fűződik Tolnához, hogy válogathat a szebbnél szebb utca nevekben. (Mátyás király, Festetics, Garay, Bezerédj stb.) Akkor talán elkerülnek ama jelenetek ismétlődését is, midőn az iskola felsőbb osztályába járó leánykától kérdezik az utca nevét, melyben lakik, elpirulva sitti le szemét s ártatlan szégyenérzete megtagadja a feleletet. Az ismétlő iskolás vásott fiú pedig nagy diadallal hangsúlyozza — a többiek lelki épülésére (?) — a nem legszebb hangzású városrész (t. i. Tolna községnek van városrésze is) nevét. Hisszük és reméljük, miszerint a község vezetősége nem fog napirendre térni a dolog felett, de hazafias érzéstől is vezetettve mielőbb rendezni fogja az utcák elnevezésének kérdését.

Köszönet-nyilvánítás Ózsák pusztán Leopold Lajos nagybíró ur tömérdek ajándékot osztott ki a múlt év dec. 24-én a cselédek gyermekei közt. A kiosztást az uradalom intézője végezte a kastély irodában. Ez az orvos intézkedése folytán történt így, egyébként — ha a ragályos betegség nincs — az iskolában lett volna a kiosztás. A kedves ajándékokat a szülők hordták szét. 123 gyermek részesült különféle ajándékokban. Én az iskolások nevében mondok köszönetet a nemesszövületnek. Cselekedete nem szorul dicséretre.

Ózsák, 1907 január 2-án.

Kiss Béla István
közalapítv. tanító.

Szerkesztői üzenetek.

Purth Adolf jegyző urnak Bátán. Későn kaptuk, így csak a jövő számban hozhatjuk.

K-r J-f Vajta. A lapot a jelzett címre megindítottuk.

Tanító gazda. Czikke kiszedve, jövő számba maradt.

Kajafás István. Köszönjük a szorgalmat. Eltettük a jövő számba.

O-y L. Némédi. Csak hogy éppen beleszoríthatjuk.

K. F. Mucsi. A csapadék kimutatás jövő számba maradt.

Tempora mutantur. Ilyen az a hagyományos magyar szalmaláng. A tulipán-mozgalmat már az ön szatirikus verse sem lobbantja új életre. Féltettük.

Téssék választani!

Emez itt egy mosónő.

a ki természetesen a mosással járó munkálatokat csak egymásután teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magat bert igyével s azonkívül majdnem kivétel nélkül esodálatra méltó nagy „gőzt” fejleszt, azaz nagy otvagyval bír.

Ez azonban egy oly mosónő,

amely „gőzzel” mos anélkül, hogy étvagyat gerjesztene s a mellett a főzést, füllesztést, párolgást, fertőtlenítést és mosást **egyidejűleg,** tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: **mindemellett nem követel soha bert!**

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárás-e, mely idővesztéssel, bosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségekben kb. 75%ot megtakarít? Téssék próbálni! A John-féle „telített gőzű” mosógép próbara is szállítottuk. Kapható: Müller Testvérek műgépészknél, Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Kereskedők figyelmébe!

Üzleti könyvek
Másolókönyvek
Levélrendezők
Irodaszerek

legjutányosabb áron szerez-
hetők be

Báter János

könyv- és papir-
kereskedésében

≡ SZEKSZÁRD ≡

Kaszinó-bazár

Lakás kerestetik.

Keresek Szentgyörgy napra bérbe egy három szobás utcái lakást a kellő mellékhelyiségekkel, lehetőleg sertés-tarthatással, esetleg egy ekkora terjedelmű házat egészben kivételre.

Szekszárd, 1907. január hó 4-én.

Kovács Aladár.

Ferdinánd Antal és fiai

szekszárdi cég

ajánlja a n. é. közönség szives figyel-
mébe dúsán felszerelt **fűszer-** és
rövidáru raktárát.

Régtől fogva kitűnőnek elismert
valódi és nem házilag készített **Ana-
nas** és **Jamaikai rumok**, vala-
mint igen finom **kávés fajok** elő-
nyös árban kaphatók.

2-2

Árverési hirdetmény.

Az abaligeti urbéresek

nyitott kőbányája

f. évi márczius 1-én a bíró házában nyilvános árverés-
sen 1908. január 1-től hat évre bérbeadatik. Feltételek
nálam megtekinthetők.

Vicze Ferencz

közbirtokossági elnök.

MEGHIVÓ.

A Dunaföldvári Takarékpénztár részvénytársaság az alapszabályok értel-
mében 1907 évi január hó 27-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében

XXXVIII-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Niefergall Mándor

elnök-igazgató.

A tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési jegyző választása és két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az elnök jelentése, a mérleg előterjesztése és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Igazgatósági tanácsosnak megválasztása.
4. Beérkezett indítványok és kérvények tárgyalása.

108. sz.

bk. 1906.

Hirdetmény.

A szekszárdi Ferencz-közkórházban létesített bábaképző intézetnek 1907. évi tanfolyama február hó 1-én veszi kezdetét, mely alkalommal közhírré teszi a kórház igazgatósága, miszerint a tanfolyamban résztvenni óhajtok 1907. január hó 30-ig jelentkezhettek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A felvételhez szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.
2. Erköletesi és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint községi- vagy korbábák, illető hatóságai által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen havi ellátási díj szegény és szorgalmas tanulóknak elengedtetik az első havi részlet kivételével, melyet a felvételnél minden tanuló köteles előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona.

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama öt hónap; az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelnek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előírt bábaeszközöket maguknak beszerezni.

Közhírré teszi továbbá a kórház igazgatósága, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségén berendezett szülészeti osztályra a terhesség előrehaladottabb állapotában levő nők bármikor felvétetnek s tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra, ingyen ápolatnak.

Szekszárd, 1907 január havában.

**A szekszárdi Ferencz-közkórház
igazgató főnöke.**

1907.

ÉVRE
SZÓLÓ

Nagy Képes Családi, Regélő Bácsi, Regélő Néni, Kossuth, Petőfi, Rákóczi, Katonabarát, Szent István, Magyar Gazdák, Szabadság, Mátyás Király, Mesemondo stb. stb. naptárak a legolcsóbban beszerezhetők

BÁTER JÁNOS

könyvkereskedésében, Szekszárd Kaszinó-Bazár.

Viszontelárusítók a lehető legnagyobb kedvezményben részesülnek!!!

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

FASZÉN

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér. továbbá mindennemű hasáb, ugyiszintén dorong-tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepemen, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kívánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

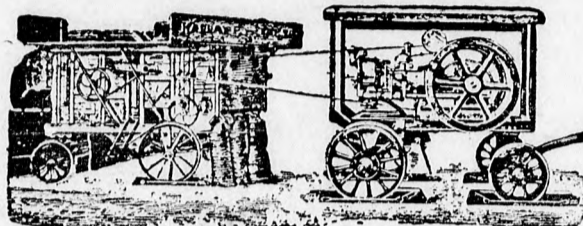
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 6-6

A világ legjobb cséplőkészletei. Teljes jótállás kitűnő cséplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-**

cséplőkészleteit

valamint a legtökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi rész-letfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecsken-dező készülékkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb**

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtásu **benzinlokomobil cséplőkészletek.**

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 14-25

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha **köszvényben, reumában, ischias-ban szenved,**

vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagasztásokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérment-ve utánvétellel küldjük.

Nincs szebb, olcsóbb és kedvesebb ajándék, mint egy

beszélőgép!

Kapható: Edison-Phonograph 5 ftt; gramophon 6 mü-darabbal 12 ftt 50 krtól. Automata 35 fttől feljebb. Hengerek és lemezek óriási vá-lasztékban. Több ezer új felvétel ének és zenében. Használt lemezeket veszek vagy újakra becserelek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Karácsonyi énekekről külön jegyzék. Ki megrendelésnél e lapra hivatkozzék, 50% engedményt kap.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása:

Tóth József gramophon-nagykereskedő Szeged, Könyök-utca 333. sz.

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az

Universal-Fluid

bedörzsölő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt rheumát, fog- és fejfájást és macacs bőrvízketeg-séget. A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti, a mit számos elismerő és hálairat igazol. Egy kis próbáüveg ára 40 fill., egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógytára, Király-u. 12. sz. és Andrássy-ut 26. sz.** Vidékre 3 nagy üveg-et 4 korona 50 fillér, 12 kis üveget 5 koronáért portó és csomagolás költségmentesen küld a „Vörös Kereszt“ gyógytár, **Temesvár.**

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

10-52

föltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Ólaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütös, erőltetés, ficzamosodásoknál, fül-fájás és fülzúgás, fej-és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Médmező-vásárhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona — Próbáüveg 1 kor. 6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadozoz mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélni.

15

forintért tiszta gyapjuszövetből mérték sze-rint, elegáns kivitelű **férfi öltöny, fel-öltő** vagy **téli kabát.**

Krausz F. és Tsa

uriszabó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69. Vidékre mintákat mértékveteli utasítással bérmentve.

Sikerült az Orsz. Posztókv. Áruház-nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy esőbe jutott posztógyárától pétem áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styria“ köteg. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgép-gyár

magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Személyhitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkesek, udvari, állami, megyei és magánintézmények, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak egynegyedétől 25 évig terjedő időre heti, havi, egynegyed, fél és egész évi tőkeamat tör-lesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmét.

4 1/2% 4% 4% 4%

Jelzálog-hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földék, vá-rosi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték háromnegyed részéig.

Építési-hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok convertálása. Váltó- és tára-hitel! Vizlszámítás kereskedőknek. — Előnyösen I. Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindenzen fenti műveleteket elsőrangú intézetek által! — Előnyös ajánlatok! — Kérj prospectust! — Válaszbélyeg mellékelendő!

Meller L. E. Budapest, V. Koháry-ut-cca 19 B.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János

könyv- és papírkereskedésében.

1171, 1180 és 1183 sz.
vhtó. 1906.

Árverési hirdetmény.

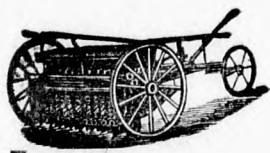
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szekszárdi kir. törvényszéknek 1906. évi 7894, 7900 és 7971 számú végzése következtében dr. Spányi Leó és dr. Horvát Jenő ügyvédek által képviselt, Auer Dávid és fiai, Sommer és Klinger ügy Haas és König cégé javára, Eisler Rezső ellen 362, 199 és 217 kor. s jár. erejéig 1906. évi november hó 2-án, 6-án és 17-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3969 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áru cikkek, bolti állványok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. bíróság 1906. évi V. II. 362/5, 366/4 és Sp. II. 595/5 számú végzése folytán 778 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek a végzések szerint járó 6% kamatai, 1/8%-ék váltódíj és eddig összesen a bíróság már megállapított költségek erejéig, Szekszárdon alperes üzleti helyiségében leendő eszközzésére **1907. évi jan. hó 22-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárdon, 1907. évi január hó 3-ik napján.

Mányoky,
kir. bir. végrehajtó.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Allandó nagy raktárt tart legújabb szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukoricza-morzsoló, daráló gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpatak-utca 1122. sz. alatt. 2—26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivivta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

25—52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1¹/₁₀ literes palaczk 48 fillér. 1 literes palaczk 40 fillér. 1/2 literes palaczk 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné,** Gyöngyösön **Weil Ádám,** Bonyhádön **Ermel Adoif** és **Novotny Rezső** fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

ZÁRSZÁMADÁSOKAT,

továbbá: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árbau.

Nem vehetünk értékesebb, czélszerűbb és hasznosabb ajándékot,

mint egy jó

Varrógépet,

melyet csak

MÜLLER TESTVÉREK

szekszárdi nagyválasztéku raktárából

10 évi jótállással vehetünk.